

88. [*] దురహంకారులైన అతని జాతి నాయకులు అన్నారు: “ఓ షు'బ్! మేము నిన్నూ మరియు నీతోబాటు విశ్వసించిన వారినీ, మా నగరం నుండి తప్పక వెడలగొట్టాము. లేదా మీరు తిరిగి మా ధర్మంలోకి రండి!” అతను అన్నాడు: “మేము దానిని అసహ్యించు కున్నప్పటికీ (మీ ధర్మంలోకి చేరాలా)?”

89. (ఇంకా ఇలా అన్నాడు): “వాస్తవంగా, అల్లాహ్ మాకు (మీ ధర్మంనుండి) విముక్తి కలిగించిన తరువాత కూడా మేము తిరిగి మీ ధర్మంలోకి చేరితే! మేము అల్లాహ్‌పై అబద్ధం కల్పించిన వారమవుతాము. మా ప్రభువైన అల్లాహ్ కోరితే తప్ప! మేము తిరిగి దానిలో చేరలేము. మా ప్రభువు జ్ఞానం ప్రతిపస్తువునూ ఆపరించి ఉంది. మేము అల్లాహ్‌పైననే ఆధారపడి ఉన్నాము. ‘ఓ మా ప్రభూ! మా మధ్య మరియు మా జాతివారి మధ్య న్యాయంగా తీర్పుచేయి. మరియు నీవే అత్యుత్తమమైన తీర్పు చేసేవాడవు!’”

90. మరియు అతని జాతిలోని సత్య తిరస్కారులైన నాయకులు అన్నారు: “ఒకవేళ మీరు షు'బ్‌ను అనుసరిస్తే! నిశ్చయంగా, మీరు సప్తసంపాదిన వారవుతారు.”

91. అప్పుడు వారిని ఒక భూకంపం పట్టుకున్నది⁴² మరియు వారు తమ ఇంట్లలోనే బోర్లా (శవాల్) పడిపోయారు.

قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ
لِنُخْرِجَكَ يُشْعِبُكَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ
قَوْمِنَا وَلَتَعُدَّنَّ فِي يَلِينَا قَالُوا لَوْ كُنَّا كَرِهِينَ^{٨٨}

قَالُوا فَاَفَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا اِنْ عُدْنَا فِي مِلْكِكُمْ بَعْدَ
اِذْ جَاءَنَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا اَنْ نَعُودَ بِهَا اِلَّا
اَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا
عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا اَفَنُفِئِنَّا وَبَيْنَ قَوْمِنَا
بِالْحَقِّ وَاَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ^{٨٩}

وَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لِيَنِ اتَّبَعْتُمْ
شُعَيْبًا اِنَّكُمْ اِذْ الْخِيسْرُونَ^{٩٠}

فَاَخَذَتْهُمُ الرَّحْفَةُ فَاصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جَثِيئِينَ^{٩١}

42. ఇక్కడ రజిఫతున్ భూకంపం అని, 11:94లో ‘సై’హతున్ భయంకరమైన అరుపు (ధ్వని) అని, మరియు 26:189లో ‘జుల్లుతున్ మేఘాలఛాయ అని ఉంది. అన్నీ ఒక దాని వెంట ఒకటి, ఒకేసారి వచ్చాయన్నమాట, (ఇబ్నె-కసీ‘ర).

92. ము'ఐబ్ను అబద్ధమాడుతున్నాడని తిరస్కరించిన వారు అక్కడ ఎన్నడూ నివసించి ఉండనేలేదన్నట్లుగా నశించి పోయారు. ము'ఐబ్ను అబద్ధమాడుతున్నాడని తిరస్కరించిన వారే వాస్తవానికి నష్టం పొందిన వారయ్యారు.

93. (ము'ఐబ్) ఇలా అంటూ వారినుండి మరలిపోయాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! వాస్తవంగా నేను నా ప్రభువు సందేశాలను మీకు అందజేశాను మరియు మీకు హితోపదేశం చేశాను. కావున ఇప్పుడు సత్యతిరస్కారులైన జాతివారి కొరకు నేనెందుకు దుఃఖించాలి?”

94. మరియు మేము ఏ నగరానికి ప్రవక్తను పంపినా! దాని ప్రజలను ఆపదలకు మరియు దౌర్భాగ్యానికి గురిచేయకుండా ఉండలేదు, వారు ఇలాగైనా వినఘ్నములు అపుతారేమోనని!

95. ఆ తరువాత వారి దుస్థితిని, సుస్థితిగా మార్చిన పిదప వారు హాయిగాఉంటూ ఇలా అన్నారు: “వాస్తవానికి కష్టసుఖాలు మా పూర్వికులకు కూడా సంభవించాయి.” కావున మేము వారిని అకస్మాత్తుగా పట్టుకున్నాము మరియు వారు దానిని గ్రహించలేకపోయారు.⁴³

96. మరియు ఒకవేళ ఆ నగరవాసులు విశ్వసించి, దైవభీతి కలిగిఉంటే - మేము వారిపై ఆకాశంనుండి మరియు భూమినుండి - సర్వశుభాలనొసంగి ఉండేవారం. కాని వారు (ప్రవక్తలను) అసత్యవాదులని తిరస్కరించారు, కనుక వారు చేసిన కర్మలకు ఫలితంగా మేము వారిని శిక్షించాము.

97. ఏమీ? ఈ నగరాలవాసులు, తాము నిద్రపోయేటప్పుడు రాత్రి సమయమున వచ్చే మా శిక్షనుండి సురక్షితంగా ఉన్నారా?

الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا يَمُوتُونَ فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ⑩

فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَاقَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَتِي رَّبِّي وَأَصْحَيْتُمْ لَكُمْ فَكَيْفَ السَّيِّئُ عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ ⑪

وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّبِيٍّ إِلَّا أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ لَعَلَّهُمْ يَضُرَّعُونَ ⑫

ثُمَّ بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ⑬

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا فَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ⑭

أَفَأَمِّنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا بَيَاتًا وَهُمْ نَائِمُونَ ⑮

98. లేదా ఈ సగరాలవాసులు, పట్టపగలు తాము కాలక్షేపంలో ఉన్నప్పుడు వచ్చే మా శిక్షనుండి సురక్షితంగా ఉన్నారా?

99. ఏమీ? వారు అల్లాహ్ యుక్తి (శిక్ష) నుండి నిర్భయంగా ఉన్నారా? నాశనం కాబోయే వారు తప్ప, ఇతర జాతి వారెవ్వరూ అల్లాహ్ యుక్తి గురించి నిర్భయంగా ఉండజాలరు.⁴⁴

100. ఏమీ? పూర్వపు భూలోకవాసుల తరువాత, భూమికి వారసులయిన వారికి, మేము కోరితే వారి పాపాల పలన వారికి కూడా శిక్ష విధించగలమని ఉపదేశం అందలేదా? మరియు మేము, వారి హృదయాలమీద ముద్రవేసి ఉన్నాము, దానివల్ల వారు (సూ హితోపదేశాన్ని) వినలేకున్నారు.

101. ఈ సగరాల పృథ్వింతాలను కొన్నింటిని మేము నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు వాస్తవానికి వారి పద్ధతు వారి ప్రవక్తలు స్పష్టమైన (నిదర్శనాలు) తీసుకొనివచ్చారు.⁴⁵ కాని వారు ముందు తిరస్కరించిన దానిని మరల విశ్వసించలేదు. ఈ విధంగా అల్లాహ్ సత్య తిరస్కారుల హృదయాలపై ముద్రవేస్తాడు.⁴⁶

102. మరియు మేము వారిలో చాలా మందిని తమ వాగ్దానాన్ని పాటించేవారిగా చూడలేదు. మరియు వాస్తవానికి వారిలో చాలా మందిని దుష్టులుగానే (ఫాసిఖీన్ గానే) పొందాము (చూశాము).

أَوَامِنَ أَهْلَ الْقُرَىٰ أَنْ يَأْتِيَهُمْ بَأْسُنَا ضَعْفَىٰ
وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾

أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا
الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾

أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ يَرْتَوُونَ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ
أَهْلِهَا أَنْ لَوْ شَاءَ أَصَابَهُمْ بِدُؤُنُوهُمْ
وَنَضْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَأَمْ لَا يُسْمِعُونَ ﴿١٠٠﴾

تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِهَا وَلَقَدْ
جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا
بِمَا كَذَّبُوا مِنْ قَبْلُ كَذَلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ
قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾

وَمَا وَجَدْنَا لِأَكْثَرِهِمْ مِنْ عَهْدٍ وَإِنْ
وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ ﴿١٠٢﴾

44. చూడండి, 3:54, 33:62 మరియు 35:43.

45. చూడండి, 17:15.

46. అల్లాహ్ (సు.తా.)కు ప్రతిదానిని గురించి, దాని భూతకాలపు, వర్తమానకాలపు మరియు భవిష్యత్తుకాలపు విషయాలన్నీ తెలుసు. ఇదంతా ఒక గ్రంథంలో వ్రాయబడి ఉంది. అల్లాహు తా'అలాసర్వవ్యాప్తి, సర్వపరిచితుడు. కాబట్టి, ఇక్కడ: “సత్యతిరస్కారుల హృదయాల మీద ముద్రవేయబడి ఉంది.” అని చెప్పబడింది. (‘స.బుఖరీ, తఫ్సీర్ సూ. అల్లైల్).

103. ఆ తరువాత మేము మూసాను మా సూచనలతో ఫిర్ బేన్ మరియు అతనినాయకుల పద్దకు పంపాము. వారు, వాటి(మాసూచనల)పట్ల దుర్మార్గంతో ప్రవర్తించారు. కావున చూడండి దౌర్జన్యపరుల గతి ఏమయిందో!

104. మరియు మూసా అన్నాడు: “ఓ ఫిర్ బేన్! నేను నిశ్చయంగా, సర్వలోకాల ప్రభువు యొక్క సందేశహరుడను!

105. “అల్లాహ్ ను గురించి సత్యం తప్ప మరే విషయాన్ని పలకని బాధ్యత గలవాడను. వాస్తవానికి, నేను మీ పద్దకు, మీ ప్రభువు తరఫునుండి స్పష్టమైన సూచనలు తీసుకొని వచ్చాను, కావున ఇస్రాయీల్ సంతతివారిని నావెంట పోనిప్పు.”⁴⁷

106. (ఫిర్ బేన్) అన్నాడు: “నీవు ఏదైనా సూచనను తీసుకొనివచ్చిఉంటే నీవు సత్య పంతుడవే అయితే దానిని తీసుకొనిరా!”

107. అప్పుడు (మూసా) తన చేతికర్రను విసిరాడు, అకస్మాత్తుగా అది ఒక స్పష్టమైన పెద్దసర్పంగా(ను ‘అబాన్ గా) మారిపోయింది.

108. మరియు అతడు తనచేతిని బయటికి తీశాడు. ఇక అది చూసే వారికి తెల్లగా మెరుస్తూ కనిపించింది.

109. (ఇది చూసి), ఫిర్ బేన్ జాతి నాయకులు అన్నారు: “నిశ్చయంగా, ఇతడు నేర్పుగల ఒక గొప్ప మాంత్రికుడు!”

ثُمَّ بَعَثْنَا مِنْ بَعْدِهِمُ مُوسَىٰ يَا أَيَّتُهَا آلُ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ قَدْ ظَلَمُوا بِهَا فَأَنْظِرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾

وَقَالَ مُوسَىٰ يُفِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقُّ قَدْ جِئْتُكُمْ بِبَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٠٥﴾

قَالَ إِنَّ كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٠٦﴾

فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُبِينٌ ﴿١٠٧﴾

وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلْظَّالِمِينَ ﴿١٠٨﴾

قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَذَا السَّحَرُ عَلَيْهِمْ ﴿١٠٩﴾

47. ఇస్రాయీల్ సంతతి వారు అసలు సిరియా (షామ్) ప్రాంతపు వాసులు. యూసుఫ్ (అ.స.) కాలంలో వారు ఈజిప్టులో స్థిరపడ్డారు. కాలచక్రంలో ఈజిప్టురాజులు మారిపోయారు. వారి ప్రాధాన్యత తగ్గి, వారు ఫిర్ బేనుల రాజరికంలో బానిసలుగా మారిపోయారు. మరియు ఎన్నో కష్టాలకు అవమానాలకు గురిచేయబడ్డారు. వారికి స్వాతంత్ర్యం ఇప్పించడానికి అల్లాహ్ (సు.తా.) మూసా (అ.స.)ను ప్రవక్తగా చేసి పంపాడు.

110. (ఫిరోజ్ అన్నాడు): “ఇతడు మిమ్మల్ని మీ భూమి నుండి వెడలగొట్ట గోరుతున్నాడు. అయితే! మీ సలహా ఏమిటి?”

111. వారన్నారు: “అతనికి (మూసాకు) మరియు అతని సోదరునికి కొంత వ్యవధి నిచ్చి, అన్ని నగరాలకు బంటులను పంపు.

112. “వారు నిపుణులైన ప్రతిమాంత్రికుణ్ణి నీవద్దకు తీసుకొనివస్తారు.”⁴⁸

113. మరియు మాంత్రికులందరూ ఫిరోజ్ నీవద్దకు వచ్చి: “ఒక వేళ మేము గెలిస్తే మాకు ప్రతిఫలం తప్పకుండా ఉంటుంది కదా!” అని అన్నారు.

114. (ఫిరోజ్) అన్నాడు: “అవును, నిశ్చయంగా, మీరు నా సాన్నిధ్యాన్ని కూడా పొందుతారు.”

115. వారన్నారు: “ఓ మూసా! (ముందు) నీవు విసురుతావా? లేక మేము విసరాలా?”

116. (మూసా) అన్నాడు: “(ముందు) మీరే విసరండి!” వారు (తమ కర్రలను) విసిరి, ప్రజల చూపులను మంత్రముగ్ధం చేస్తూ వారికి భయం కలిగించే ఒక అద్భుతమైన మాయా జాలాన్ని ప్రదర్శించారు. (1/8)

117. * మేము మూసాకు: “నీ చేతి కర్రను విసురు.” అని ఆదేశమిచ్చాము. అప్పుడది వారి (మాంత్రికుల) బూటక (మాయాజాలాన్ని) ద్రుంగివేసింది.

118. ఈ విధంగా సత్యం స్థాపితమయ్యింది మరియు వారు (మాంత్రికులు) చేసిందంతా విఫలమయ్యింది.

يُرِيدُ أَنْ يُخْرِجَكُمْ مِنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ﴿١١٠﴾

قَالُوا أَرْجَاهُ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿١١١﴾

يَأْتِيكَ بِكُلِّ سِحْرٍ عَلِيمٍ ﴿١١٢﴾

وَجَاءَ السَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوا إِنَّ لَنَا لَكِبْرًا إِنَّ كُنَّا نَخُنُّ الْغَالِبِينَ ﴿١١٣﴾

قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ أَمِنَ الْمُبْتَزِّينَ ﴿١١٤﴾

قَالُوا يَٰيُوسَىٰ إِمَّا أَنْ تَتَّبِقِيَ وَإِمَّا أَنْ نَكُونَ خُنُ الْمُبْتَزِّينَ ﴿١١٥﴾

قَالَ الْقَوْمُ فَلَمَّا الْقَوْاسِخُ وَاعْيَنَ النَّاسُ وَاسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَاءُوا بِسِحْرِ عَظِيمٍ ﴿١١٦﴾

وَاحْيَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ ﴿١١٧﴾

فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٨﴾

119. ఈ విధంగా వారక్కడ అపజయం పొంది అపమానంతో కృంగిపోయారు.

120. మరియు మాంత్రికులు సాష్టాంగ పడ్డారు.

121. (మాంత్రికులు) అన్నారు: “మేము సర్వలోకాల ప్రభువును విశ్వసించాము.

122. “మూసా మరియు హరూన్ ల ప్రభువును.”

123. ఫిర్ బెన్ అన్నాడు: “నేను అనుమతి ఇవ్వకముందే మీరు అతనిని విశ్వసించారా? నిశ్చయంగా, మీరందరూ కలిసి ఈ సగరం నుండి దాని వాసులను వెడలగొట్టటానికి పన్నిన పన్నాగమిది, (దీని పరిణామం) మీరిప్పుడే తెలుసుకోగలరు.

124. “నేను తప్పక మీ ఒక ప్రక్క చేతులను మరొక ప్రక్క కాళ్ళను సరికిస్తాను. ఆ తరువాత మీరందరినీ నిలువపై ఎక్కిస్తాను.”

125. వారు ఇలా జవాబు ఇచ్చారు: “నిశ్చయంగా, మేము మా ప్రభువు వద్దకే కదా మరలిపోయేది!

126. “మరియు మా ప్రభువు తరపు నుండి మావద్దకు వచ్చిన సూచనలను, మేము విశ్వసించామనే కదా! నీవు మాతో పగతీర్చుకోదలచావు.” (ఇలా ప్రార్థించారు): “ఓ మా ప్రభూ! మాకు సహనమొసంగు. మేము నీకు విధేయులముగా (ముస్లింలముగా) మృతి నొందేటట్లు చేయి!”

127. మరియు ఫిర్ బెన్ జాతి నాయకులు అతనితో అన్నారు: “ఏమీ? భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించటానికి మరియు నిన్నూ నీ దేవతలను విడిచిపోవటానికి, నీవు మూసాను మరియు అతని జాతి వారిని వదలుతున్నావా?” అతడు (ఫిర్ బెన్) జవాబిచ్చాడు: “మేము తప్పక వారి

فَعَلَبُوا هَٰذَاكَ وَانْقَلَبُوا صٰغِرِينَ ﴿١٩﴾

وَالْقَى السَّحَرَةُ سٰجِدِينَ ﴿٢٠﴾

قَالُوا اَمَّا رَبِّ الْعٰلَمِينَ ﴿٢١﴾

رَبِّ مُوسٰى وَهٰرُونَ ﴿٢٢﴾

قَالَ فِرْعَوْنُ اَمَتُمْ بِهٖ قَبْلَ اَنْ اٰذَنَ لَكُمْ اِنَّ هَٰذَا لَمَكْرٌ مَّكْرُتُهُمْ فِى الْبَدِيۡنَةِ لِيُخْرِجُوْا مِنْهَا اَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ﴿٢٣﴾

لَا قَطْعَ اَيْدِيْكُمْ وَاَرْجُلَكُمْ مِّنْ خِلَافٍ ثُمَّ لَصَلِّبُكُمْ اَجْبَعِيْنَ ﴿٢٤﴾

قَالُوا اِنَّا اِلَى رَبِّنَا مُنْقَلِبُوْنَ ﴿٢٥﴾

وَمَا تَنْفَعُ مَنَا اِلَّا اَنْ اَمَّا بِاٰيَاتِ رَبِّنَا لَبَآءًا جَآءَنَا رَبَّنَا اَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَقَّنَا سٰمِعِيْنَ ﴿٢٦﴾

وَقَالَ الْهٰلِكُ مِنْ قَوْمِ فِرْعَوْنَ اَتَدْرِيْمْوْسٰى وَقَوْمَهُ لِيُفْسِدُوْا فِى الْاَرْضِ وَيَدْرٰكُ وَالِهٰتَكَ قَالَ سَنَقْتُلُ اَبْنَاءَهُمْ وَنَسْتَحْيِ نِسَاءَهُمْ وَاِنَّا فَوْقَهُمْ فٰهَرُونَ ﴿٢٧﴾

కుమారులను చంపి వారి కుమార్తెలను బ్రతకనిస్తాము. మరియు నిశ్చయంగా, మేము వారిపై ప్రాబల్యం కలిగిఉన్నాము.”

128. మూసా తనజాతి వారితో అన్నాడు: “అల్లాహ్ సహాయం కోరండి మరియు సహనం పహించండి. నిశ్చయంగా ఈ భూమి అల్లాహ్ దే! ఆయన తనదాసులలో, తాను కోరిన వారిని దానికి వారసులుగా చేస్తాడు. మరియు అంతిమ (సాఫల్యం) దైవభీతి గలవారిదే!”

129. (మూసా జాతివారు) అన్నారు: “నీవు రాక పూర్వమూ మరియు నీవు వచ్చిన తర్వాతనూ మేము బాధించబడ్డాము!” (మూసా) జవాబిచ్చాడు: “మీ ప్రభువు త్వరలోనే మీ శత్రువులను నాశనంచేసి మిమ్మల్ని భూమిలో ఖలీఫాలుగా⁴⁹ చేసినప్పుడు మీరు ఎలా ప్రవర్తిస్తారో ఆయన చూస్తాడు?”

130. మరియు వాస్తవానికి, మేము ఫిర్ బెన్ జాతి వారిని - బహుశా వారికి తెలివి పస్తుందేమోనని - ఎన్నో సంవత్సరాల వరకు కరువుకు, ఫలాల సప్తానికి గురిచేశాము.

131. ఆ పిదప వారికి మంచికాలం వచ్చి నపుడు వారు: “మేము దీనికి అర్హులం!” అని అనేవారు. కాని వారికి కష్టకాలం దాపురించి నపుడు, వారు మూసా మరియు అతనితో పాటు ఉన్నవారిని తమకు అపశకునంగా పరిగణించే వారు.⁵⁰ వాస్తవానికి వారి అపశకునాలన్నీ అల్లాహ్ చేతులలోనే ఉన్నాయి, కాని వారిలో చాలా మందికి తెలియదు.

قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْعَبُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾

قَالُوا أَوَإِذَا مِنْ قَبْلُ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِنْ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَلَىٰ رءُوسِهِ أَنْ يَهْلِكَ عَدُوُّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾

وَلَقَدْ أَخَذْنَا آلَ فِرْعَوْنَ بِالسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِنَ الثَّمَرَاتِ لَعَلَّهُمْ يَذْكُرُونَ ﴿١٣٠﴾

فَإِذَا جَاءَهُمْ الْحَسَنَةُ قَالُوا النَّاهِيَةُ وَلَئِنْ تَصُبُّهُمْ سَيِّئَةً يَبْغُوا بِيُوسَىٰ وَمَنْ مَعَهُ إِلَّا إِنَّمَا ظَلَمُوا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾

49 . యస్తాఖ్ బిఫకుమ్: అంటే మిమ్ము ఉత్తరాధికారులుగా, వారసులుగా లేక నాయకులుగా చేస్తాడు.

50. 'తాజ్ రున్: ఎగురుట. 'తాజ్ రుహుమ్: అపశకునం. ప్రాచీన కాలంలో శుభ అశుభ శకునాలను పక్షులను ఎగురవేసి అంచనా వేసేవారు. శకునాలు చూడటం ఇస్లాంలో హరాం. శకునాలను గురించి ఇంకా చూడండి, 3:49, 5:110, 17:13, 27:47 మరియు 36:18-19.

132. మరియు వారు (మూసాతో) అన్నారు: “నీవు మమ్మల్ని భ్రమింప జేయటానికి ఏ సూచనను తెచ్చినా మేము నిన్ను సమ్మేవారం కాము!”

133. కావున మేము వారిపై జల ప్రళయం (తూఫాన్), మిడుతలదండు, పేనులు, కప్పలు మరియు రక్తం మొదలైన స్పష్టమైన సూచనలను పంపాము.⁵¹ అయినా వారు దురహంకారం చూపారు ఎందుకంటే వారు మహా అపరాధులై ఉండిరి.

134. మరియు వారిపైకి ఆపద వచ్చినపుడు వారనేవారు: “ఓ మూసా! నీ ప్రభువు నీకిచ్చిన వాగ్దానం ఆధారంగా నీవు మా కొరకు ప్రార్థించు! ఒకవేళ నీవు మా నుండి ఈ ఆపదను తొలగిస్తే మేము నిన్ను విశ్వసిస్తాము; మరియు ఇస్రాయిల్ సంతతి వారిని తప్పక నీవెంట పంపుతాము.”

135. కానీ, ఒక నిర్దీతకాలం పరకు వారి నుండి ఆపదను తొలగించగానే - ఆ కాలానికి వారు చేరుకోవలసినవారే కాబట్టి - వారు తమ వాగ్దానాన్ని భంగపరిచేవారు!

136. కావున మేము వారికి ప్రతీకారం చేశాము మరియు వారిని సముద్రంలో ముంచివేశాము, ఎందుకంటే! వాస్తవానికి వారు మా సూచనలను అసత్యాలని తిరస్కరించారు మరియు వాటిని లక్ష్యపెట్టకుండా ఉన్నారు.

وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِ مِنْ آيَةٍ لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَخْنُكَ بِؤْمُومِينَ ﴿١٣٢﴾

فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالْذَّمَ الْيَتِّ مُفْضِلَاتٍ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾

وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ الرِّجُزُ قَالُوا لِمُوسَى اذْعُرْنَا رَبِّكَ بِمَا عٰهَدَ عِنْدَكَ لَئِنْ كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِي إِسْرَءِيلَ ﴿١٣٤﴾

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمْ الرِّجْزَ إِلَىٰ آجَلٍ هُمْ بِلِغْوِهِ إِذَا هُمْ يَنْكُتُونَ ﴿١٣٥﴾

فَأَن تَقَمِّنَا مِنْهُمْ فَأَعْرِضْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ يَأْتُهُمْ كَذِبُوا بِآيَاتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَافِلِينَ ﴿١٣٦﴾

51. ఈ తొమ్మిది అద్భుత సూచనలు: (1) కర్ర, (2) చేయి తెల్లగా మారుట, (3) కరువు (ఫల, పంటల నష్టం), (4) జల ప్రళయం (తూఫాను), (5) మిడుతల దండు, (6) పేనులు, (7) కప్పలు, (8) రక్తం, (9) సముద్రంలో త్రోవ.

137. మరియు వారి స్థానంలో బలహీనులుగా ఎంచబడే వారిని మేము శుభాలతో నింపిన, ఆ దేశపు తూర్పు భాగాలకు మరియు పశ్చిమ భాగాలకు వారసులుగా చేశాము.⁵² ఈ విధంగా నీ ప్రభువు ఇస్రాఝీల్ సంతతి వారికి చేసిన ఉత్తమమైన వాగ్దానం, వారు ఓర్పు పహించి నందుకు పూర్తిఅయింది.⁵³ మరియు ఫిర్'జన్ మరియు అతని జాతివారు ఉత్పత్తి చేసిన వాటిని మరియు ఎత్తిన (నిర్మించిన) కట్టడాలను నాశనంచేశాము.⁵⁴

138. మరియు మేము ఇస్రాఝీల్ సంతతివారిని సముద్రం దాటించిన తరువాత వారు (నడుస్తూ) తమ విగ్రహాలను ఆరాధించే ఒక జాతివారి వద్దకు చేరారు.⁵⁵ వారన్నారు: “ఓ మూసా! వీరి ఆరాధ్యదైవాలపలే మాకు కూడ ఒక ఆరాధ్యదైవాన్ని నియమించు.” (దానికి మూసా) జవాబిచ్చాడు: “నిశ్చయంగా, మీరు జ్ఞానహీనులైన జాతికి చెందినవారు.”

139. “నిశ్చయంగా వీరు ఆచరిస్తున్నందుకు (విగ్రహారాధన చేస్తున్నందుకు) నాశనం చేయబడతారు. వీరు చేస్తున్నదంతా నిరర్థకమైనదే.”

140. (మూసా ఇంకా) ఇలా అన్నాడు: “ఏమీ? నేను అల్లాహ్ ను పదలి మరొక ఆరాధ్యదైవాన్ని మీకొరకు అన్వేషించాలా? వాస్తవానికి ఆయనే (మీ కాలపు) సర్వలోకాల వారిపై మీకు ఘనతను ప్రసాదించాడు కదా!”

وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ
مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَرَكْنَا فِيهَا
وَتَبَتَّ كَلِمَاتُ رَبِّكَ الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِي إِسْرَءِيلَ ۖ
بِمَا صَبَرُوا وَدَمَرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ
وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿٥٢﴾

وَجَوْرَنَا بِبَنِي إِسْرَءِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَىٰ قَوْمٍ
يَعْبُدُونَ عَلَىٰ أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَهُوسُفُ اجْعَلْ
لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ
تَجْهَلُونَ ﴿٥٣﴾

إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَّبِعُونَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

قَالَ اغْبِثُوا إِلَهُ اللَّهِ غَابُوا عَنْهُمْ وَاللَّهُ غَافِلٌ
عَنِ الْعَالَمِينَ ﴿٥٥﴾

52. చూడండి, 3:26.

53. ఈ వాగ్దానం కొరకు చూడండి, 7:128-129 మరియు 28:5-6.

54. ఇస్రాఝీల్ సంతతివారు, బహుశా సూయజ్ అగాధం (Gulf of Suez)ను దాటి సినాయి వైపుకు వెళ్ళారు. మరియు ఫిర్'జన్ మరియు అతని పైన్యం అందులో మునిగిపోయారు.

55. ఈ ప్రజలు ఎవరో ఖుర్ఆన్ లో లేదు. వారు అమాలేకియ (Amalekites) తెగకు చెందిన 'అరబ్బులు కావచ్చు! వీరు దక్షిణ ఫలస్టీన్ లో మరియు సినాయి ద్వీపకల్పం (Peninsula)లో నివసించేవారు.

141. మరియు మేము మిమ్మల్ని ఫిర్ బెన్ జాతివారి నుండి విముక్తి కలిగించిన సందర్భాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి). వారు మిమ్మల్ని ఘోరబాధకు గురిచేస్తూ ఉన్నారు. మీ కుమారులను చంపి, మీ స్త్రీలను సజీవులుగా వదులుతూ ఉన్నారు. మరియు ఇందు మీ ప్రభువు తరఫునుండి మీకొక గొప్ప పరీక్ష ఉండింది. (1/4)

142. * మరియు మేము మూసా కొరకు (సినాయి కొండపై) ముహైర్ రాత్రుల (గడుపు) నిర్ణయించాము. తరువాత పది (రాత్రులు) పొడిగించాము. ఈ విధంగా అతని ప్రభువు నిర్ణయించిన నలభైరాత్రుల గడుపు పూర్తి అయ్యింది. మూసా తన సోదరుడగు హరూన్ తో అన్నాడు: “నీవు నా జాతి ప్రజలలో నాకు ప్రాతినిధ్యం వహించు మరియు సంస్కరణకు పాటుపడు మరియు అరాచకాలు చేసేవారి మార్గాన్ని అనుసరించకు.”

143. మరియు మూసా మేము నిర్ణయించిన సమయానికి (మానిర్లితచోటుకు) వచ్చినపుడు, అతని ప్రభువు అతనితో మాట్లాడాడు. (మూసా) అన్నాడు: “ఓనాప్రభూ! నాకు నీదర్శనభాగ్యమిప్పు (కనిపించు). నేను నిన్ను చూడదలచాను!” (అల్లాహ్) అన్నాడు: “నీవు నన్ను (ఏ మాత్రం) చూడలేవు! కాని ఈ పర్యంతం వైపుకు చూడు! ఒకవేళ అది తన స్థానంలో స్థిరంగా ఉండగలిగితే, అప్పుడు నీవు నన్ను చూడగలవనుకో!”⁵⁶ అతని ప్రభువు ఆ కొండపై తన తేజస్సును ప్రసరింపజేయగా అది భస్మమైపోయింది మరియు మూసా

وَإِذْ أَنْجَيْنَاكَ مِنَ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكَ سُوءَ الْعَذَابِ يُقْتُلُونَ أَبْنَاءَكَ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكَ وَفِي ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكَ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾

وَعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً وَأَتَمَمْنَاهَا بِعَشْرِ فِتْنَتٍ مِيقَاتٍ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾

وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرَ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ نَرِيكَ وَلَكِنْ انْظُرْ إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَكَلَّمَا تَجَلَّى رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ قَالَ سُبْحَنكَ بُدْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْبُؤْسَيْنِ ﴿١٤٣﴾

56. 'స'హ్'హా 'హదీస్'ల ద్వారా విశదమయ్యేది ఏమిటంటే, ఇహలోక జీవితంలో ఏ మానవుడు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.)ను చూడలేడు. అహ్లా సున్నత్ వారి అఖీదహ్ ఏమిటంటే పునరుత్థాన దినమున అహ్లా ఈమాన్ (విశ్వాసు)లకు అల్లాహుతా'అలా దర్శనభాగ్యం లభిస్తుంది మరియు స్వర్గంలో కూడా వారికి అల్లాహ్ (సు.తా.) దర్శనం లభిస్తుంది.

స్పృహతప్పి పడిపోయాడు. తెలివి పచ్చిన తరువాత (మూసా) అన్నాడు: “నీవు సర్వలోపాలకు అతీతుడవు, నేను పశ్చాత్తాపంతో నీవైపుకు మరలుతున్నాను మరియు నేను విశ్వసించే వారిలో మొట్టమొదటి వాడను.”⁵⁷

144. (అల్లాహ్) అన్నాడు: “ఓ మూసా - ప్రవక్త పదవికి మరియు సంభాషించటానికి - నిశ్చయంగా, నేను ప్రజలందరిలో, నిన్ను ఎన్నుకున్నాను. కావున నేను నీకిచ్చిన దానిని తీసుకొని, కృతజ్ఞులలో చేరు.”

145. మరియు మేము అతని కొరకు, ఫలకాల మీద ప్రతివిధమైన ఉపదేశాన్ని ప్రతి వ్యవహారానికి సంబంధించిన వివరాలను వ్రాసి ఇచ్చి, అతనితో (మూసాతో) అన్నాము: “వీటిని గట్టిగాపట్టుకో! మరియు వీటి ఉత్తమ ఉపదేశాలను అనుసరించమని నీ జాతివారిని ఆజ్ఞాపించు. త్వరలోనే నేను అవిధేయుల (ఫాసిఖూన్ల)నివాసాన్ని మీకు చూపుతాను.”⁵⁸

146. ఏ హక్కు లేకుండా భూమిమై దురహంకారంతో వ్యవహరించే వారిని నేను నా సూచనల (ఆయాత్ల) నుండి దూరంచేస్తాను. మరియు వారు ఏ సూచనను (ఆయాత్ను) చూసినా దానిని విశ్వసించరు.⁵⁹ ఒకవేళ సక్రమమైన మార్గం వారిముందుకు పచ్చినా, వారు దానిని అవలంబించరు. కాని వారు తప్పుదారిని చూస్తే దానిని అవలంబిస్తారు.⁶⁰

قَالَ يٰهُوسَى اِنِّى اصْطَفَيْتُكَ عَلَى النَّاسِ
رِسَالَتِي وَبِكَلَامِي فَخُذْ مَا آتَيْتُكَ وَكُنْ
مِنَ الشَّاكِرِينَ ﴿١٤٤﴾

وَكَتَبْنَا لَهُ فِي الْاَلْوَارِ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَّوْعِظَةً
وَوَفَّصْنَا لَكَ كُلَّ شَيْءٍ فَاَخَذَهَا بِقُوَّةٍ وَاَمْرٍ
قَوْمَكَ يٰاُخَذُوا بِآحْسِنِهَا سَاوِرِيكُمْ دَارَ
الْفٰسِقِينَ ﴿١٤٥﴾

سَاَصْرَفُ عَنْ الْاَيِّمِ الَّذِي يَتَّبِعُوْنَ فِي
الْاَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَاِنْ يَرَوْا كُلَّ آيَةٍ لَا
يُؤْمِنُوْا بِهَا وَاَنْ يَّرُوْا سَبِيْلَ الرُّشْدِ لَا يَخْلِفُوْهُ
سَبِيْلًا وَاَنْ يَّرُوْا سَبِيْلَ الْعِثْرِ يَتَّبِعُوْهُ
سَبِيْلًا ذٰلِكَ بِاَنَّهُمْ كَذَّبُوْا بِآيَاتِنَا وَاَكَاوَرُ
عَنْهَا غٰفِلِيْنَ ﴿١٤٦﴾

57. ఇది రెండవసారి మూసా (అ.స.) అల్లాహ్ (సు.తా.)తో మాట్లాడింది. మొదటి సారి అతను 'తువా వాదిలో వెలుగుచూసి దానినుండి కొరివి తీసుకురావటానికి పోయినప్పుడు, అల్లాహు తా'అలా అతనినిప్రవక్తగాఎన్నుకొని ఫిర్ బెను జాతివారి పద్దకు అద్భుత చిహ్నాలతో పంపాడు.

58. ఇది అమాల్లేకీయుల షామ్ రాజ్యం కావచ్చు. వారు అల్లాహుతా'అలాకు అవిధేయులై ఉండిరి, (ఇబ్నె-కసీ'ర్).

59. చూడండి, 10:96-97.

60. ఈ విషయం ఈ కాలంలో గూడ జరుగుతోంది. ఈ కాలపు చాలామంది ముస్లింలు కూడా మంచినుండి దూరమైపోతున్నారు మరియు చెడును అవలంబిస్తున్నారు.

ఎందుకంటే వాస్తవానికి, వారు మా సూచనలను (ఆయాతలను) అబద్ధాలని తిరస్కరించారు మరియు వాటి నుండి నిర్లక్ష్యం ఉన్నారు.⁶¹

147. మరియు మా సూచనలను (ఆయాతలను) మరియు పరలోక దర్శనాన్ని (పునరుత్థానదినాన్ని) అబద్ధాలని తిరస్కరించిన వారు చేసిన కర్మలన్నీ వ్యర్థమవుతాయి. ఏమీ? వారు కేవలం తమ కర్మలకు తగిన ప్రతిఫలం తప్ప మరేమైనా పొందగలరా?

148. మరియు మూసా జాతివారు, అతను పోయిన పిదప తమ ఆభరణాలతో ఒక ఆవుదూడ విగ్రహాన్ని తయారుచేస్తారు. దానిలోనుండి (ఆవు అరుపుపంటి) ధ్వని వచ్చేది. ఏమీ? అది వారితో మాట్లాడ జాలదని మరియు వారికి ఏవిధమైన మార్గదర్శకత్వం చేయజాలదని వారికి తెలియదా? అయినా వారు దానిని (దైవంగా) చేసుకొని పరమ దుర్మార్గులయ్యారు.⁶²

149. మరియు వారు మార్గం తప్పారని తెలుసుకున్నప్పుడు పశ్చాత్తాపంతో మొత్తు కంటూ అనేవారు: “మా ప్రభువు మమ్మల్ని కరుణించి, మమ్మల్ని క్షమించకపోతే మేము తప్పక నాశనం అయ్యేవారమే!”

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ
حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ هَلْ يُجْرُونَ (إِلَّا مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ) ٤٦

وَاتَّخَذَ قَوْمُ مُوسَىٰ مِنْ بَعْدِهِ مِنْ حُلِيِّهِمْ
عِجْلًا جَسَدًا آلِهَةً خَوَّاهُ الْمُرُوءَاتُ ۚ لَّا
يَكْلَبُهُمْ وَلَا يَهْدِيهِمْ سَبِيلًا اتَّخَذُوا
وَكَانُوا ظَالِمِينَ ٤٧

وَلَمَّا سَقَطَ فِي أَيْدِيهِمْ وَرَأَوْا أَنَّهُمْ قَدْ
ضَلُّوا قَالُوا لَوْلَا إِنَّا لَمُرَحَّبُونَ وَأَنَّا نَعْفِرُ لَنَا
لَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ ٤٨

61. చూడండి, 96:6-7.

62. మూసా (అ.స.) తూర్పర్యతంపైకి నలభైరాత్రులకొరకు వెళ్ళినప్పుడు సామిరి ప్రజల ఆభరణాలతో ఒక ఆవుదూడ విగ్రహాన్ని తయారుచేస్తాడు. అందులోనుండి గాలి దూరినప్పుడు ఆవు అరుపుపంటి అరుపు వచ్చేది. దానిని అతడు ఇదే మీ ఆరాధ్య దైవం అని అంటాడు. ప్రజలు మూఢత్వంలో అతనిని అనుసరించి దానిని పూజించ సాగుతారు. ఏ విధంగానైతే ఈ నాడు కూడా, ఈ విధమైన మూఢసమ్మకాలు గలవారి కొరత లేదో! అది వారికి లాభంగానీ, నష్టంగానీ చేయలేదని తెలిసి కూడా, ప్రజలు ఇటువంటి వాటిని ఆరాధించడం, ప్రాచీనకాలం నుండి వస్తున్న తప్పడు ఆచారమే!

150. మరియు మూసా తన జాతివారి పద్దకు తిరిగివచ్చి క్రోధంతో విచారంతో అన్నాడు: “నేను వెళ్ళిన పిదప మీరు ఆచరించింది ఎంతచెడ్డది! ఏమీ? మీ ప్రభువు ఆజ్ఞ (రాకముందే) తొందరపడి (ఆయన ఆరాధనను వదిలారా)?” తరువాత ఫలకాలను పడవేసి,⁶³ తన సోదరుని తల వెంట్రుకలను పట్టుకొని తనవైపునకు లాగాడు. (హూరాన్) అన్నాడు: “నా సోదరుడా (తల్లి కుమారుడా)! వాస్తవానికి ఈ ప్రజలు బలహీనునిగా చూసి నన్ను చంపేవారే,⁶⁴ కావున నీవు (మన) శత్రువులకు, నన్ను చూసి సంతోషించే అవకాశం ఇవ్వకు మరియు నన్ను దుర్మార్గులలో లెక్కించకు!”

151. (మూసా) అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నన్నూ మరియు నా సోదరుణ్ణి క్షమించు. మరియు మా ఇద్దరినీ నీ కారుణ్యంలోకి చేర్చుకో. మరియు నీవే కరుణించేవారిలో అందరికంటే అధికంగా కరుణించేవాడవు!”

152. అవుదూడను (దైవంగా) చేసుకున్న వారు తప్పకుండా తమ ప్రభువు అగ్రహానికి గురిఅవుతారు మరియు వారు ఇహలోక జీవితంలో అవమానం పాలవుతారు. మరియు అసత్యాలు కల్పించే వారిని మేము ఇదే విధంగా శిక్షిస్తాము.

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَى إِلَى قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا
قَالَ بِسَبَأٍ خَلَفْتُمُونِي مِنْ بَعْدِي عَجَلْتُمْ أَمْرَ
رَبِّكُمْ وَأَلْقُوا الْأَوْحَارَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ أَخِيهِ يَجُرُّهُ
إِلَيْهِ قَالَ ابْنَ أُمَّ إِنَّ الْقَوْمَ اسْتَضَعُّفُونِي
وَكَاذِبُونَ يَسْتَلُونَنِي فَلَا نَفْعَ لِي بِالْعُدَاءِ وَلَا
تَجْعَلْنِي مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١٥٠﴾

قَالَ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِإِسْحَاقَ وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ
وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٥١﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّخَذُوا الْعِجْلَ سَيَبَا لَهُمْ غَضَبٌ مِّنْ
رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ لِّى الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَكَذَلِكَ يَجْرَى
الْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾

63. మూసా (అ.స.), తన జాతివారు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వదిలి అవుదూడ విగ్రహాన్ని ఆరాధించటాన్ని చూసి, క్రోధావేశంలో ఏమీ తోచక - తన సోదరుణ్ణి పట్టుకొని శిక్షించటానికి, తన చేతులలో ఉన్న ఫలకాలను క్రిందపెట్టి - తన సోదరుని తలవెంట్రుకలను పట్టుకున్నారే గానీ, ఫలకాలకు అనాదరణ చేయటం అతని ఉద్దేశం కాదు. కోపం చల్లారిన తరువాత అతను వాటిని ఎత్తుకున్నారు. చూడండి ఆయత్, 154.

64. చూడండి, 20:92-94.

153. మరియు ఎవరు దుష్కార్యాలు చేసినపిదప, పశ్చాత్తాపపడతారో మరియు విశ్వసిస్తారో! అలాంటి వారు నిశ్చయంగా, ఆ తరువాత నీ ప్రభువును క్షమించేవాడుగా, కరుణించేవాడుగా పొందుతారు.

154. మరియు మూసా కోపం చల్లారిన తరువాత ఆ ఫలకాలను ఎత్తుకున్నాడు.⁶⁵ మరియు తమ ప్రభువుకు భయపడే వారికి, వాటి వ్రాతలలో మార్గదర్శకత్వం మరియు కారుణ్యం ఉన్నాయి.

155. మరియు మేము నిర్ణయించిన గడువు కొరకు, మూసా తనజాతి వారిలో నుండి డెబ్బై మందిని ఎన్నుకున్నాడు. ఆ పిదప వారిని భూకంపం ఆవరించగా⁶⁶ (మూసా) ఇలా ప్రార్థించాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నీవు కోరితే, వీరిని మరియు నన్ను కూడా ఇంతకు పూర్వమే సంహరించి ఉండేవాడవు. ఏమీ? మాలో కొందరు మూఢులు చేసిన పనికి నీవు మమ్మల్ని సశింపజేస్తావా? ఇదంతా నీ పరీక్షయే! దీని ద్వారా నీవు కోరిన వారిని మార్గభ్రష్టత్వానికి గురిచేస్తావు మరియు నీవు కోరిన వారికి మార్గదర్శకత్వం చేస్తావు. మా సంరక్షకుడవు నీవే, కావున మమ్మల్ని క్షమించు, మమ్మల్ని కరుణించు. మరియు క్షమించే వారందరిలో నీవే అత్యుత్తముడవు! (3/8)

وَالَّذِينَ عَلِمُوا السَّيِّئَاتِ ثُمَّ تَابُوا مِنْ بَعْدِهَا
وَأَمَرُوا أَنْ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا الْغُفُورَ رَحِيمٌ ﴿١٥٣﴾

وَلَمَّا سَكَتَ عَنْ مُوسَى الْغَضِبُ أَخَذَ الْوَلَدَ
وَفِي سَخَطِهِ هُدًى وَرَحْمَةً لِلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ
يَهْتَبُونَ ﴿١٥٤﴾

وَاخْتَارَ مُوسَى قَوْمَهُ سَبْعِينَ رَجُلًا رِثْقًا
فَلَمَّا أَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُمْ
مِّن قَبْلُ وَإِنِّي أَتُهْلِكُهُمْ فَاعْلَمْ سَفَهًا مُّنَافِرًا
هِيَ الْاِفْتِنَاءُ فَتَضَلُّ بِهَا مَنْ شَاءَ وَتَهْدِي مَنْ
شَاءَ أَأَنْتَ وَلِيُّنَا فَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْغَافِرِينَ ﴿١٥٥﴾

65. మూసా ('అ.స.) ఫలకాలను క్రింద పెట్టారు. అవి ముక్కలు కాలేదు. కావున కోపం చల్లారిన తరువాత మూసా ('అ.స.) ఆ ఫలకాలను తిరిగి తీసుకున్నాడు.

66. చూడండి, 2:55 అక్కడ పిడుగు('సా'యిఖతున్)పడి ఆ 70 మంది చనిపోయినట్లు ఉంది. బహుశా ఈ రెండు శిక్షలు వచ్చి ఉండవచ్చు. మూసా ('అ.స.) ప్రార్థనవల్ల ఆ 70 మంది మళ్ళీ సజీవులయ్యారు.

156. * “మాకు ఇహలోకంలో మరియు పరలోకంలో కూడా మంచిస్థితినే వ్రాయి. నిశ్చయంగా, మేము నీ వైపునకే మరలాము.” (అల్లాహ్) సమధానం ఇచ్చాడు: “నేను కోరిన వారికి నా శిక్షను విధిస్తాను. నా కారుణ్యం ప్రతిదానిని ఆవరించి ఉన్నది. 67 కనుక నేను దానిని దైవభీతి గలవారికీ, విధిదానం (జకాత్) ఇచ్చేవారికీ మరియు నా సూచనలను విశ్వసించే వారికీ వ్రాస్తాను!

157. “ఎవరైతే ఈ సందేశహరుణ్ణి-నిరక్షరాస్యుడైన 68 ఈ ప్రపక్తను- అనుసరిస్తారో! ఎవరి ప్రస్తావన వారి వద్దవున్న తొరాత్ మరియు ఇంజిల్ గ్రంథాలలో వ్రాయబడి ఉన్నదో, 69 అతను వారికి ధర్మమును ఆదేశిస్తాడు మరియు అధర్మమును నుండి నిషేధిస్తాడు మరియు వారికొరకు పరిశుద్ధమైన వస్తువులను ధర్మసమ్మతంచేసి అపరిశుద్ధమైన వాటిని నిషేధిస్తాడు. వారిపై మోపబడిన భారాలను మరియు వారి నిర్బంధాలను తొలగిస్తాడు. కావున అతనిని సమర్పించి,

وَأَكْتُبُ لَكَ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي
الْآخِرَةِ إِنَّا هُنَا نَأْتِيكَ بِقَالَ عَذَابِي أُصِيبُ
بِهِ مَنْ أَشَاءُ وَوَحْيَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ
فَسَاكُنْهَا الَّذِينَ يَتَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ
وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ٦٧

الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ
الَّذِي يَخُذُ مِنْهُ مَكْتُوبًا عِنْدَ هُمْ فِي التَّوْرَةِ
وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ عَنِ
الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ
الَّتِي كَانَتْ عَلَيْهِمْ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ
وَعَزَّزُوا وَفَصَّرُوا وَاتَّبَعُوا التَّوْرَ الَّذِي
أُنْزِلَ مَعَهُ أُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ٦٨

67. చూడండి, 6:12 మరియు 54.

68. అల్లాహ్ (సు.తా.) ఇక్కడ ముహమ్మద్ (స'అస)ను నిరక్షరాస్యుడైన ప్రపక్త అని విశదం చేస్తున్నాడు. అంటే అతను ఏమీ చదువనూ లేరు మరియు వ్రాయనూ లేరు. కాబట్టి అతను చెప్పే మాటలు ప్రాచీన గ్రంథాలలో నుండి చదివినవి కావు, అవి దివ్యజ్ఞానం (వ'హీ) ద్వారా అతనిపై అపతరింజేయబడినవి. కావున అతను వాటిని ప్రాచీనగ్రంథాలలో వ్రాయబడిన విధంగా గాకుండా నిజమైన పృథ్వాంతాలను బోధించారు. ఎందుకంటే కొన్ని విషయాలు, ఈ నాటి తొరాత్ మరియు ఇంజిల్ లలో మార్చబడ్డాయి. వాటి నిజపృథ్వాంతం కేవలం అల్లాహుతా'అలాకే తెలుసు కాబట్టి 1400 సంవత్సరాలలో ఒక్క అక్షరపు మార్పు కూడా చెందని ఈ ఖుర్ఆన్ లో, వచ్చిన అల్లాహుతా'అలా వ'హీయే పరమసత్యం. అల్లాహ్ (సు.తా.) స్వయంగా తీర్పుదినం వరకు ఈ ఖుర్ఆన్ ను, అది ఉన్నది ఉన్నట్లుగా భద్రంగా ఉంచుతానని తన గ్రంథంలో విశదంచేశాడు. చూడండి, ఖుర్ఆన్, 2:42, 4:47, 57:28, 61:6, 15:9.

69. ముహమ్మద్ (స'అస) అరబ్బులలో నుండి దైవప్రపక్తగా రాబోతున్నాడనే ప్రస్తావన కొరకు చూడండి, బైబిల్, ద్వితీయోపదేశకాండము-(Deuteronomy), 18:15,18; కీర్తనలు-(Psalms), 118:22-23; యెషయా-(Isaiah), 42:1-13; హబక్కూకు-(Habakkuk), 3:3-4; మత్తయి-(Mathew), 21:42-43; యోహాను-(John), 14:16-17, 26-28, 16:7-14.

అతనితో సహకరించి, అతనిపై అవతరింప జేయబడిన జ్యోతిని అనుసరించే వారు మాత్రమే సాఫల్యం పొందేవారు.”

158. (ఓ ముహమ్మద్!) వారితో ఇలా అను: “మానవులారా! నిశ్చయంగా, నేను మీ అందరి వైపునకు (పంపబడిన) అల్లాహ్ యొక్క సందేశహరుడను.⁷⁰ భూమ్యాకాశాల సామ్రాజ్యాధిపత్యం ఆయనదే. ఆయన తప్ప మరొక ఆరాధ్యదేవుడు లేడు; ఆయనే జీవన్మరణాలను ఇచ్చేవాడు. కావున అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశహరుడు నిరక్ష రాస్యుడైన ఈ ప్రపక్షను విశ్వసించండి. అతను అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన సందేశాలను విశ్వసిస్తాడు. అతనినే అనుసరించండి, అప్పుడే మీరు మార్గదర్శకత్వం పొందుతారు!”⁷¹

159. మరియు మూసా జాతివారిలో సత్యం ప్రకారమే మార్గదర్శకత్వం చూపుతూ మరియు దాని (సత్యం) ప్రకారమే న్యాయం చేసే ఒక పర్ణంవారు ఉన్నారు.⁷²

قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ
جَمِيعًا ۖ إِنِّي لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ ۖ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۖ يُحْيِي وَيُمِيتُ ۖ فَأَمَّا مِنْ
بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۖ إِنِّي إِلَهُ دِينِ يُؤْمِنُ
بِاللَّهِ وَكَلِمَاتِهِ ۖ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾

وَمِنْ قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ
يَعْتَدُونَ ﴿١٥٩﴾

70. పూర్వ ప్రపక్షలు (అల్లెహిమ్ స.) తమ తమ జాతులవారి పద్ధతే పంపబడివుండిరి. మూసా (అ.స.) ఇస్రాయిల్ సంతతివారి కొరకు వచ్చారని తొరాత్ అంటుంది. ‘ఈసా (అ.స.): “నేను దారి తప్పిన ఇస్రాయిల్ సంతతి వారి కొరకు పంపబడ్డాను.” అని అన్నారు. చూడండి, 5:46 వ్యాఖ్యానం 34. కాని ఇక్కడ అల్లాహ్ (సు.తా.) అంటున్నాడు: “(ఓ ముహమ్మద్!) వారితో అను: ‘మానవులారా! నిశ్చయంగా నేను మీ అందరివైపుకు పంపబడిన సందేశహరుడను, (రహ్ మతల్ లిల్ అలమీన్, 21:107),’ మరియు: ‘ప్రవక్షలందరి ముద్రను (ఖాశమన్నబియ్యాన్, 33:40).’ ”

71. ఇక్కడ మరొకసారి నిరక్షరాస్యుడుగా, దైవప్రపక్షగా, ముహమ్మద్ (స.అస) పేర్కొనబడ్డారు. అంటే అతనికి ఏ మానవగురువులేడు. అతను నేర్చుకున్నది, దైవదూతజిబ్రిల్ (అ.స.) తెచ్చిన, అల్లాహ్ (సు.తా.) దివ్యజ్ఞానం (పహ్), ద్వారా మాత్రమే. చూశారా! అది ఎంత మహత్వమైనదో! ఈ నాటికి కూడా దానివంటి ఒక్క సూరహ్ కూడా ఎవ్వరూ రచించి తేలేకపోయారు. ఎందుకంటే ఇది (దివ్యఖుర్ఆన్) మానవరచన కాదు, అల్లాహుతాఅలా తరఫు నుండి అవతరింపజేయబడినదివ్యజ్ఞానం. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) ద్వారానేవున్నరుత్తానదినం పరకు భద్రంగా ఉంచబడుతుందని అల్లాహుతాఅలా వ్యక్తం కూడా చేశాడు. చూడండి, 15:9.

72. చూడండి, 3:113-115. ఉదాహరణకు అబ్దుల్లాహ్ బిన్ సల్లామ్.

160. మరియు మేము వారిని పన్నెండు తెగలుగా (వర్గాలుగా) విభజించాము.⁷³ మరియు మూసా జాతివారు అతనిని నీటి కొరకు అడిగినపుడు. మేము అతనిని: “నీ చేతి కర్రతో రాయిపైకొట్టు!” అని ఆజ్ఞాపించాము. అప్పుడు దానినుండి పన్నెండు ఊటలు ప్రవహించ సాగాయి. అప్పుడు ప్రతి తెగవారు, తాము నీళ్ళు తీసుకునే స్థలాన్ని తెలుసుకున్నారు. మరియు మేము వారిపై మేఘాల ఛాయను కల్పించాము. మరియు వారి కొరకు మన్న మరియు సల్వాలను దింపాము:⁷⁴ “మేము మీకు ప్రసాదించిన పరిశుద్ధమైన పదార్థాలను తినండి.” అని అన్నాము. మరియు వారు మాకు అన్యాయం చేయలేదు, కాని తమకు తామే అన్యాయం చేసుకున్నారు.

161. మరియు వారికి ఇలా ఆజ్ఞ ఇవ్వబడిన సందర్భాన్ని (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!): “ఈ నగరంలో నివసించి, అందులో మీ ఇష్టప్రకారం తినండి మరియు: ‘మా పాపాలను క్షమించు (‘హిత్తతున్’),’ అని అంటూ ఉండండి. మరియు సాష్టాంగపడుతూ దాని ద్వారంలో ప్రవేశించండి, మేము మీ పాపాలను క్షమిస్తాము. మేము సజ్జనులను అధికంగా (అనుగ్రహిస్తాము).”

162. కాని వారిలో దుర్మార్గులైన వారు తమకు చెప్పబడిన మాటను మార్చి మరొక మాటను ఉచ్చరించారు; కావున వారు చేస్తున్న దుర్మార్గానికి ఫలితంగా మేము వారిపై ఆకాశంనుండి అపదనుపంపాము.⁷⁵

وَقَطَعْنَاهُمْ اثْنَتَيْ عَشَرَ أَسْبَاطًا أَمْبَاءً
وَأَوْحَيْنَا إِلَى مُوسَى إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنْ
أَضْرِبَ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا
عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَّشْرَبَهُمْ
وَوَلَّكْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَأَنْزَلْنَا عَلَيْهِمُ
الْمَنَّ وَالسَّلْوَى طَلَوْا مِنْ طَبِيبَتِ مَا
رَزَقْنَاهُمْ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٤﴾

وَأَذَقْنَا لَهُمْ اسْكْنُوا هَذِهِ الْقَرْيَةَ
وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ وَقُولُوا
حِطَّةً وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَغْفِرْ لَكُمْ
خَطِيئَتِكُمْ سَتَرِدُ الْمُهْسِنِينَ ﴿٧٥﴾

فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ
الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَظْلِمُونَ ﴿٧٦﴾

73. చూడండి, 5:12.

74. చూడండి, 2:57.

75. ఆయత్లు 160-162లలో వివరించబడిన విషయాలు సూరహ్ అల్ బఖరహ్ మొదటి భాగంలో కూడా ఉన్నాయి. (2:58-59).

163. మరియు సముద్ర తీరమునందున్న ఆ నగర (వాసులను) గురించి వారిని అడుగు; వారు శనివారపు (సబ్త్) ధర్మాన్ని ఉల్లంఘించేవారు! ఆ శనివారం (సబ్త్) రోజుననే చేపలు వారి ముందుకు ఎగిరెగిరి నీటిపైకి వచ్చేవి. మరియు శనివారపు (సబ్త్) ధర్మం పాటించని రోజు (చేపలు) వచ్చేవి కావు. వారి అవిధేయతకు కారణంగా మేము వారిని ఈ విధంగా పరీక్షకు గురిచేశాము.⁷⁶

164. వారిలోని ఒకపర్లం వారు: “అల్లాహ్ ఎవరిని సశింపజేయనున్నాడో లేదా ఎవరికి కఠినశిక్ష విధించనున్నాడో! అలాంటి వారికి, మీరెందుకు ఉపదేశం చేస్తున్నారు?” అని అంటే అతను (ఉపదేశం చేసేవ్యక్తి) అన్నాడు: “మీ ప్రభువు ముందు, (హితబోధ ఎందుకు చేయలేదని), నాపై నింద ఉండ కుండా మరియు వారు దైవభీతి గలవారు అవుతారేమోనని!”

165. తరువాత వారికి చేయబడిన హిత బోధను వారు మరచినప్పడు! దుష్కార్యాల నుంచి వారిస్తూ ఉన్న వారిని మేము రక్షించాము. మరియు దుర్మార్గులైన ఇతరులను, అవిధేయత చూపినందుకు కఠిన శిక్షకు గురిచేశాము.

166. కాని నిషేధించబడినవాటినే వారు హద్దులు మీరి చేసినప్పడు మేము వారితో: “మీరు నీచమైన కోతులుగా మారండి.” అని అన్నాము.⁷⁷

وَسَأَلَهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ حَاضِرَةً الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ كُنْ لَكَ نَبْلُهُمْ بِهَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٧٦﴾

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِّنْهُمْ لِمَ نَعْطُونَ قَوْمًا لِّلَّهِ مِثْلَ مَا نَحْنُ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعَذَرَةَ إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٧٧﴾

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنجَبْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٧٨﴾

فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ ﴿٧٩﴾

76. చూడండి, బైబిల్ యిర్మియా (Jeremia), 17:21-27

77. చూడండి స'హీహ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-8, 'హదీస్' సం. 481. ఇంకా చూడండి, 2:65, 5:60.

167. మరియు నీ ప్రభువు వారిపై (యూదులపై) అంతిమ దినంవరకు దుఃఖకరమైన శిక్షవిధించే వారిని పంపుతూ ఉంటానని ప్రకటించిన విషయాన్ని (జుష్టికి తెచ్చుకోండి).⁷⁸ నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు శిక్ష విధించటంలో శీఘ్రుడు. మరియు నిశ్చయంగా ఆయన క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.

168. మరియు మేము వారిని భువిలో వేర్వేరు తెగలుగా జేసి వ్యాపింపజేశాము. వారిలో కొందరు సన్మార్గులున్నారు, మరికొందరు దానికి దూరమైన వారున్నారు. బహుశా వారు (సన్మార్గానికి) మరలి పస్తారేమోనని, మేము వారిని మంచి చెడు స్థితుల ద్వారా పరీక్షించాము.

169. ఆ పిదప వారి తరువాత దుష్టులైన వారు వారిస్థానంలో గ్రంథానికి వారసులై, తుచ్చమైన ప్రాపంచిక వస్తువుల లోభంలో పడుతూ: “మేము క్షమింపబడతాము.” అని పలుకుతున్నారు. అయినా ఇటువంటి సొత్తు తిరిగి వారికి లభిస్తే దానిని తీసుకోవటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. “అల్లాహ్ విషయంలో సత్యం తప్ప మరేమీ పలుకరాదు.” అని గ్రంథంలో వారితో వాగ్దానం తీసుకోబడలేదా ఏమిటి? అందులో (గ్రంథంలో) ఉన్నదంతా వారు చదివారు కదా! మరియు దైవభీతి గలవారి కొరకు పరలోక నివాసమే ఉత్తమమైనది. ఏమీ? మీరిది గ్రహించలేరా?

170. మరియు ఎవరైతే గ్రంథాన్ని స్థిరంగా అనుసరిస్తారో మరియు సమాజ స్థాపిస్తారో, అలాంటి సద్వర్తనుల ప్రతిఫలాన్ని నిశ్చయంగా, మేము వ్యర్థంచేయము. (1/2)

وَاذْكُرْ تَاكْدُرَ رَبِّكَ لِيُبَعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ
الْقِيَامَةِ مَنْ يَكُونُ لَهُمْ سِوَاءُ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ
لَسَرِيعُ الْعِقَابِ ۖ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٧٨﴾

وَقَطَعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا مِنْهُمْ الصَّالِحُونَ
وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ
وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٧٩﴾

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ
عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِنْ
يَأْتِيَهُمْ عَرَضٌ مِثْلُ الَّذِي أَخْذُوا كَالَّذِي أَخْذَ عَلَيْهِمْ
يُبَيِّنُ الْقِتَابُ أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ
وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَاللَّهُ خَيْرُ الْكَافِرِينَ يَتَّبِعُونَ
أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾

وَالَّذِينَ يَمْسُكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَا
نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿٨١﴾

171. * మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మేము ('తూర్) పర్వతాన్ని పైకెత్తి వారిపై కప్పుగా ఉంచితే! వాస్తవానికి, వారు అది తమపై పడుతుందేమోనని భావించినప్పుడు మేము వారితో అన్నాము: “మేము మీకు ఇచ్చిన దానిని (గ్రంథాన్ని) దృఢంగా పట్టుకోండి మరియు అందులో ఉన్న దానిని జ్ఞాపకం ఉంచుకోండి, దానితో మీరు దైవభీతి పరులు కావచ్చు!”

172. మరియు (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) నీ ప్రభువు ఆదమ్ సంతతివారి వీపులనుండి వారి సంతానాన్ని తీసి, వారికి వారినే సాక్షులుగా నిలబెట్టి: “ఏమీ? నేను మీ ప్రభువును కానా?” అని అడుగగా! వారు: “అవును! (నీవే మా ప్రభువని) మేము సాక్ష్యమిస్తున్నాము.” అని జవాబిచ్చారు.⁷⁹ తీర్పుదినమున మీరు: “నిశ్చయంగా, మేము దీనిని ఎరుగము.” అని అనగూడదని.

173. లేక: “వాస్తవానికి ఇంతకు పూర్వం మా తాతముత్తాతలు అల్లాహ్ కు సాటి (భాగస్వాములు) కల్పించారు. మేము వారి తరువాత వచ్చిన, వారిసంతతివారం (కాబట్టి వారిని అనుసరించాము). అయితే? ఆ అసత్యవాదులు చేసిన కర్మలకు నీవు మమ్మల్ని సశింపజేస్తావా?” అని అనగూడదని.

174. మరియు ఈ విధంగానైనా వారు సన్మార్గానికి మరలుతారేమోనని మేము ఈ సూచనలను స్పష్టంగా తెలుపుతున్నాము.

وَلَدْنَيْنَا الْجَبَلَ فَوَقَّعَهُمْ كَالْهَيْكَلِ وَظَنُّوا أَنَّهُ
وَاقِعٌ بِهِمْ ۚ خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَادْكُرُوا مَا
فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٧٩﴾

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ
ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ
بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَى شَهِدْنَا أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ
إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿٨٠﴾

أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً
مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَهَلْ كُنَّا بِمَا فَعَلَ الْكَافِرُونَ ﴿٨١﴾

وَكُنْ لَكَ نَقِصٌ مِنَ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٨٢﴾

79. చూడండి, స'హీహ్ బుఖారీ, కితాబుల్ జనాయ'జ్, మరియు ముస్లిం, కితాబుల్ ఖద్ర్:
“ప్రతి బిడ్డ సహజ స్వభావంతో పుట్టాడు, అంటే అల్లాహ్ (సు.తా.)కు విధేయత (ఇస్లాం)తో.
కానీ, అతని తల్లిదండ్రులు అతనిని యూదుడు, క్రైస్తవుడు మజూసి లేక ఇతర ధర్మంవాడిగా మార్చుతారు.”

175. మరియు మేము, మా సూచనలు (ఆయాత్) ప్రసాదించిన ఆ వ్యక్తి గాఢ వారికి వినిపించు. అతడు వాటినుండి విముఖుడై నందుకు షైతాన్ అతనిని వెంబడించాడు, కావున అతడు మార్గభ్రష్టులలో చేరిపోయాడు.

176. మరియు మేము కోరుకుంటే వాటి (ఆ సూచనల) ద్వారా అతనికి ఔన్నత్యాన్ని ప్రసాదించేవారము. కాని అతడు భూమి వైపునకు పంగాడు, మరియు తన కోరికలను అనుసరించాడు. అతని దృష్టాంతం ఆ కుక్కవలె ఉంది: నీవు దానిని బెదిరించినా అది నాలుకను బయటికి వ్రేలాడదీస్తుంది, లేక పదలిపెట్టినా అది నాలుకను బయటికి వ్రేలాడదీస్తుంది. మా సూచనలను (ఆయాత్లను) అబద్ధాలని నిరాకరించే వారి దృష్టాంతం కూడా ఇదే! నీవు వారికి ఈ గాఢలను వినిపిస్తూ ఉంటే, బహుశా వారు ఆలోచించవచ్చు!

177. మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వారి దృష్టాంతం చాలా చెడ్డది. ఎందుకంటే వారు తమకు తాము అన్యాయం చేసుకుంటున్నారు.

178. అల్లాహ్ మార్గదర్శకత్వం చేసిన వాడే సన్మార్గం పొందుతాడు. ఆయన మార్గభ్రష్టత్వంలో పడనిచ్చిన వారు! వారే సప్తపోయే వారు.

179. మరియు వాస్తవానికి మేము చాలా మంది జిన్నాతులను మరియు మానవులను సరకం కొరకు సృజించాము. ఎందుకంటే! వారికి హృదయాలున్నాయి కాని వాటితో వారు అర్థంచేసుకోలేరు మరియు వారికి కళ్ళున్నాయి కాని వాటితో వారు చూడలేరు మరియు వారికి చెవులున్నాయి కాని వాటితో వారు విసలేరు.

وَأَنزَلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ أَنسَلَخَ مِنْهَا فَأَتَبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿٧٥﴾

وَلَوْ شِئْنَا لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحَبَّلَ عَلَيْهِ يَلْهَثُ أَوْ تُزْكِهِ يَلْهَثُ ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٧٦﴾

سَاءَ مَثَلًا لِّلْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَانفُسُهُمْ كَانُوا بِظُلْمٍ ﴿٧٧﴾

مَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِ وَمَنْ يُضِلِّ فَلَا وَلِيَّكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٧٨﴾

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا تَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ كَالْإِغْرَامِ بَلْ هُمْ أَصْلٌ أُولَٰئِكَ يُغْفَلُونَ ﴿٧٩﴾

ఇలాంటి వారు పశువుల పంటివారు; కాదు! వాటికంటే అధములు. ఇలాంటివారే నిర్లక్ష్యంలో మునిగిఉన్నవారు.

180. మరియు అల్లాహ్ పేర్లు! అన్నీ అత్యుత్తమమైనవే; కావున మీరు వాటితో ఆయనను ప్రార్థించండి.⁸⁰ మరియు ఆయన పేర్ల విషయంలో సత్యం నుండి వైదొలగిన వారిని విసర్జించండి. వారు తమ కర్మలకు ప్రతిఫలం పొందగలరు.

181. మరియు మేము సృష్టించిన వారిలో ఒక వర్గంవారు సత్యం ప్రకారం మార్గదర్శకత్వం చేసేవారునూ మరియు దానిని అనుసరించియే న్యాయం చేసే వారునూ ఉన్నారు.

182. మరియు మా సూచనలను అబద్ధాలని తిరస్కరించే వారిని, మేము వారికి తెలియకుండానే క్రమక్రమంగా (నాశనం వైపునకు) తీసుకుపోతాము.

183. మరియు నేను వారికి వ్యవధి నిస్తున్నాను. నిశ్చయంగా, నా పూహం బలమైనది.⁸¹

وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ قَادِعُوهَا وَذُرُوا الَّذِينَ
يُلْحِدُونَ فِي أَسْبَابِهِ سَيَجْزُونَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿٨٠﴾

وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةً يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ
يَعْمَلُونَ ﴿٨١﴾

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ
حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٢﴾

وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ ﴿٨٣﴾

80. 'హదీస్'లలో అల్లాహ్ (సు.తా.) ఉత్తమ పేర్లు 99 ఉన్నాయని ఉంది. కాని ఇబ్నె కసీ'ర్ మరియు ఫ'త్తై అల్-ఖదిర్ లలో, ఇవి 99 కంటే ఎక్కువ ఉన్నాయని ఉంది. ఈ శబ్దం అల్-అస్మా'ఉ'ల్-హుస్నా ఖుర్ఆన్ లో నాల్గుసార్లు వచ్చింది. ఈ ఆయత్ లో మరియు 17:110, 20:8 మరియు 59:24. ఈ శబ్దం అల్-అస్మా'ఉ'ల్-హుస్నా ఖుర్ఆన్ లో కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) కొరకే వాడబడింది.

యు'ల్లిదూస: అంటే ఒకవైపుకు మొగ్గటం. వ్యంగార్థం తీయటం, మార్గభ్రష్టత్వంలో పడి పోవటం. Profanity, భక్తిహీనంగా ప్రవర్తించటం, అగౌరవపరచటం. అల్లాహ్ (సు.తా.) పేర్ల విషయంలో తప్ప త్రోవలో పోవుటలో మూడురకాలున్నాయి: (1) అల్లాహుతా'అలా పేర్లలో మార్పులు చేయటం. ఉదా: మక్కా ముద్రికులు 'అ'జ్జ'జ్జీను 'ఉ'జ్జాగా మార్చింది. (2) అల్లాహుతా'అలా పేర్లను హెచ్చించటం. (3) అల్లాహుతా'అలా పేర్లను తగ్గించటం. (ఫ'త్తై అల్-ఖదిర్).

81. చూడండి, 68:45. ఆ ఆయత్ లో ఖుర్ఆన్ అవతరణలో మొదటిసారి 'కైద్' పదం వాడబడింది.

184. ఏమీ? తమ సహచరుడు పిచ్చిపట్టిన వాడు కాదని వారు గమనించలేదా? అతను కేవలం స్పష్టమైన హెచ్చరికచేసేవాడు మాత్రమే!

185. ఏమీ? వారు భూమ్యాకాశాలపై గల (అల్లాహ్) ఆధిపత్యాన్ని మరియు అల్లాహ్ సృష్టించిన ప్రతివస్తువును గమనించి చూసి, బహుశా తమ గడువు కూడా సమీపించిందేమోనని అనుకోలేరా? దీని తరువాత వారు మరే విధమైన సందేశాన్ని విశ్వసిస్తారు?

186. అల్లాహ్ మార్గభ్రష్టత్వంలో పడనిచ్చిన వానికి మార్గదర్శకుడెవ్వడూలేడు!⁸² మరియు ఆయన వారిని తమ తలచిరుసుతనంలో త్రోవతప్పితిరుగటానికి వదలిపెడుతున్నాడు.

187. (ఓ ప్రవక్తా!) వారు నిన్ను ఆ అంతిమ ఘడియను గురించి: “అది ఎప్పుడు రానున్నది?” అని అడుగుతున్నారు. వారితో ఇలా అను: “నిస్సందేహంగా, దాని జ్ఞానం నా ప్రభువుకు మాత్రమే ఉంది.⁸³ కేవలం ఆయన స్వయంగా దానిని, దానిసమయంలో తెలియజేస్తాడు. అది భూమ్యాకాశాలకు ఎంతో దుర్భరమైనదిగా ఉంటుంది. అది మీపై అకస్మాత్తుగానే వచ్చిపడుతుంది.” దానిని గురించి నీకు బాగా తెలిసిఉన్నట్లు భావించి, వారు నిన్ను దానినిగురించి అడుగుతున్నారు.

أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِمْ مِنْ جُنَّةٍ إِنَّ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٨٥﴾

أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ وَأَنْ عَسَى أَنْ يَكُونَ قَرِيبًا أَقْرَبَ أَجْهُمْ قَبَآئِي حَذِيثٍ بَعْدَ أَيُّكُمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٦﴾

مَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَا هَادِيَ لَهُ ۚ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿٨٧﴾

يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ أَيَّانَ مُرْسِيهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ رَبِّي لَا يُجِيبُهَا إِلَّا هُوَ ۚ فَهَلْ تَلْتَمِذُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَئْتِيُكَ كَآتِكَ خَفِيٍّ عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾

82. ఇక్కడ మరియు 178వ ఆయత్లలో మరియు ఇంకా ఎన్నోచోట్లలో ఖుర్ఆన్ లో చెప్పబడిన విధంగా ఇది సున్నతుల్లాహ్ అంటే ఎవరైతే తనను తాను సవరించుకో గోరక అల్లాహ్ (సు.తా.) ఆదేశాలను అసత్యాలని మరియు ఆయన ప్రవక్తలను అసత్యవాదులని తిరస్కరించి, మూఢత్వంతో మార్గభ్రష్టత్వంలో పడిపోతాడో, అలాంటి వానిని అల్లాహుతా'అలా మార్గభ్రష్టత్వంలో వదలుతాడు. అలాంటి వానికి మార్గదర్శకత్వం చేయడు, కానీ అల్లాహ్ (సు.తా.) అతనిని బలవంతంగా మార్గభ్రష్టత్వంలో పడవేయడు.

83. అంతిమ ఘడియ ఎప్పుడు రానున్నదో అల్లాహ్ (సు.తా.)కు తప్ప మరెవ్వరికీ తెలియదు. ఏ ప్రవక్తకు గానీ లేక దైవదూతకు గానీ అది వచ్చే సమయం గురించి తెలియదనే విషయం ఈ ఆయత్ ద్వారా స్పష్టమవుతోంది.

నీవు ఇలా సమాధానం ఇవ్వు: “నిన్నందేహంగా, దాని జ్ఞానం అల్లాహ్ కు మాత్రమే ఉంది. కాని చాలామంది ఇది తెలుసుకోలేరు.”⁸⁴

188. (ఓ ప్రవక్తా!) వారితో ఇలా అను: “అల్లాహ్ కోరితే తప్ప నా స్వయానికి నేను, లాభం⁸⁵ గానీ, నష్టం⁸⁶ గానీ చేసుకునే అధికారం నాకులేదు. నాకు అగోచర విషయ జ్ఞానం ఉండిఉన్నట్లైతే నేను లాభం కలిగించే విషయాలను నా కొరకు అధికంగా సమకూర్చుకునేవాడిని. మరియు నాకు ఎన్నడూ ఏ నష్టం కలిగేది కాదు. నేను విశ్వసించేవారికి కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడను మరియు శుభవార్తనిచ్చేవాడను మాత్రమే!”⁸⁷ (5/8)

189. * ఆయనే, మిమ్మల్ని ఒకేవ్యక్తి నుండి సృష్టించాడు మరియు అతని నుండియే జీవిత సౌఖ్యం పొందటానికి అతని భార్యను ('జూజను) పుట్టించాడు.⁸⁸ అతను ఆమెను కలుసుకున్నప్పుడు, ఆమె ఒక తేలికైన భారాన్ని ధరించి దానిని మోస్తూ తిరుగుతూ ఉంటుంది. పిదప ఆమె గర్భభారం అధికమైనప్పుడు, వారు ఉభయులూ కలిసి వారి ప్రభువైన అల్లాహ్ ను

قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ وَلَوْ كُنْتُ أَعْلَمُ الْغَيْبِ لَاسْتَكْتَرْتُ مِنَ الْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ السُّوءُ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا فَلَمَّا تَغَشَّيْهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيًّا فَمَرَّتْ بِهِ فَلَمَّا أَثْقَلَتْ دَعَوَاللَّهَ رَبَّهَا لَبِئْسَ الْبِتَّ نَاصِلًا لِّكُلِّ نَفْسٍ مِنَ الشَّارِكِينَ ﴿٨٩﴾

84. చూడండి, 31:34.

85. స'అన్: అంటే లాభం, మేలు, ప్రయోజనం, ఉపయోగం అనే అర్థాలున్నాయి.

86. 'దర్రన్: అంటే నష్టం, కీడు, హాని, చెరుపు, అపాయం, దోషం, ఆపద, బాధ అనే అర్థాలున్నాయి.

87. దైవప్రవక్త ము'హమ్మద్ ('స'అన్)కు ఎట్టి అగోచరజ్ఞానం లేదు. అని ఇక్కడ స్పష్టంగా విశదమవుతుంది. అగోచర జ్ఞానం గలవాడు కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) ఒక్కడు మాత్రమే! దీనికి నిదర్శనాలు: (1) ము'హమ్మద్ ('స'అన్) యొక్క పన్ను 'ఉహూద్ యుద్ధరంగంలో విరిగి పోయింది. అతను గాయాలతో స్పృహతప్పి పడిపోయారు. ఏ విధంగానైతే ఒక సాధారణ మానవుడు బాధపడుతాడో అదే విధంగా అతను బాధపడ్డారు. (2) 'ఆయ'షహ్ (ర.'అన్హా)పై నింద మోపబడినప్పుడు, అల్లాహుతా'అలా ప'హీ పచ్చేంతవరకు, అతను సాధారణ వ్యక్తిగానే వ్యవహరించారు. ఒకవేళ అతనికి అగోచర జ్ఞానమే ఉంటే ఇదంతా అతనికి ముందుగా తెలిసి, బాధపడేవారు కాదు.

88. చూడండి, 4:1 మరియు 30:21.

ఇలా వేడుకుంటారు: “నీవు మాకు మంచి బిడ్డను ప్రసాదిస్తే మేము తప్పక నీకు కృతజ్ఞతలు తెలిపేవారమవుతాము!”

190. ఆయన వారికి ఒక మంచి బిడ్డను ప్రసాదించిన పిదప వారు, ఆయన ప్రసాదించిన దాని విషయంలో ఆయనకు సాటి (భాగస్వాములను) కల్పించసాగుతారు. కాని వారు కల్పించే భాగస్వాముల కంటే అల్లాహ్ మహోన్నతుడు.

191. ఏమీ? దేనినీ కూడ సృష్టించలేని మరియు (స్వయంగా) తామే సృష్టించబడిన వారిని, వారు ఆయనకు సాటిగా (భాగస్వాములుగా) కల్పిస్తారా?

192. మరియు వారు, వారికి ఎలాంటి సహాయం చేయలేరు. మరియు తమకు తాము కూడా సహాయం చేసుకోలేరు.

193. మరియు మీరు వారిని సన్మార్గానికి పిలిచినా, వారు మిమ్మల్ని అనుసరించలేరు. మీరు వారిని పిలిచినా, లేక మౌనం పహించినా మీకు సమానమే!

194. నిశ్చయంగా, మీరు అల్లాహ్ ను విడిచి ఎవరినైతే పిలుస్తున్నారో, వారుకూడా మీలాంటి దాసులే! మీరు వారిని పిలువండి, మీరు సత్యపంతులే అయితే మీ పిలుపుకు వారు సమాధానమివ్వాలి.⁸⁹

فَلَمَّا آتَاهُمَا صَالِحًا جَعَلَا لَهُ شُرَكَاءَ فِيهَا تَاهُمَا
فَعَلَى اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾

أَيُّشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلِقُونَ ﴿١٩١﴾

وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَا أَنْفُسُهُمْ
يُنْصِرُونَ ﴿١٩٢﴾

وَأَنْ تَدْعُوهُمْ إِلَى الْهُدَى لَا يَتَّبِعُكُمْ سَوَاءٌ
عَلَيْكُمْ أَدْعَوْتُهُمْ أَمْ أَنْ تَصَامِتُونَ ﴿١٩٣﴾

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ
أَمْثَلُكُمْ فَأَدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا الْكُفْرَانَ
كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٩٤﴾

89. ఇక్కడ ప్రజలు అల్లాహ్ (సు.తా.)ను వదలి ఇతరుల దగ్గరకు తమకు సహాయపడమని, ఆరోగ్యం చేకూర్చమని, పిల్లల నివ్వమని, బిడ్డల పెళ్లిళ్ళు చేయించమని, ఉద్యోగాలు ఇప్పించమని లేక పరలోక జీవితంలో సిఫారసు చేయమని, పగైరా పగైరా కొరకు, దర్గాల దగ్గర, సన్యాసుల దగ్గర, బాబాల దగ్గర లేక మూర్ఖుల దగ్గరకు పోయి వేడుకోవటం గురించి విమర్శించబడింది. ఇంకా వారేమి చేయలేరని కూడా విశదపరచబడింది.

195. ఏమీ? వారికి కళ్ళున్నాయా, వాటితో నడవటానికి? లేదా వారికి చేతులున్నాయా, వాటితో పట్టుకోవటానికి? లేదా వారికి కళ్ళున్నాయా, వాటితో చూడటానికి? లేదా వారికి చెవులున్నాయా, వాటితో వినటానికి? వారితో అను: “మీరు సాటికల్పించిన వారిని (భాగస్వాములను) పిలువండి. తరువాత మీరంతా కలిసి నాకు వ్యతిరేకంగా కుట్రలు (పూహలు) పన్నండి, నాకు గడుపు కూడా ఇవ్వకండి.

196. “నిశ్చయంగా, ఈ గ్రంథాన్ని అవతరింపజేసిన అల్లాహ్‌యే నా సంరక్షకుడు, ఆయన సద్వర్తనులనే మిత్రులుగా చేసుకుంటాడు.

197. “మరియు ఆయనను విడిచి మీరు వేడుకునే వారు మీకు ఏ విధమైన సహాయం చేయలేరు. మరియు వారు తమకు తాము కూడా సహాయం చేసుకోలేరు.

198. “మరియు మీరు వారిని సన్మార్గానికి పిలిచినా వారు వినలేరు. మరియు వారు నీ వైపుకు చూస్తున్నట్లు నీవు భావిస్తావు, కాని వారు చూడలేరు.”

199. మన్నింపు వైఖరిని అవలంబించు, ధర్మమును బోధించు మరియు మూర్ఖుల నుండి విముఖుడవగు.⁹⁰

200. మరియు ఒకవేళ షైతాన్ నుండి నీకు ప్రేరేపణ కలిగితే! నీవు అల్లాహ్ శరణువేడుకో! నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వం వినేవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

أَلَهُمْ أَجُلٌ يَّبْشُرُونَ بِهَا أَمْ أَلَهُمُ الْيَبْتُشُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُّبْصِرُونَ بِهَا أَمْ لَهُمْ أَذَانٌ يَّسْمَعُونَ بِهَا قُلْ ادْعُوا شُرَكَاءَكُمْ ثُمَّ كِيدُوا فَلَا تُنْظَرُونَ ﴿١٩٥﴾

إِنَّ وَلِيََّ اللَّهِ الَّذِي تَزَلُّ الْكِتَابَ وَهُوَ يَتَوَلَّى الصَّالِحِينَ ﴿١٩٦﴾

وَالَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَا أَنْفُسَهُمْ يَنْصُرُونَ ﴿١٩٧﴾

وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَى لَأَسْمَعُوا وَتَرَاهُمْ يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾

خُذِ الْعَفْوَ وَأْمُرْ بِالْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ ﴿١٩٩﴾

وَأَمَّا يَرْغَبُكَ مِنَ الشَّيْطَانِ فَزَعْفُ فَاسْتَعِذْ بِاللَّهِ إِنَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾

90. ఎందుకంటే మానవుడు బలహీనుడిగా పుట్టించబడ్డాడు. (చూడండి, 4:28). అల్లాహ్ (సు.తా.) ఏ మానవుడి పైననూ అతని శక్తికి మించిన భారం వేయడు. (చూడండి, 2:286, 6:152, 7:42, మరియు 23:62).

201. వాస్తవానికి, దైవభీతి గలవారు తమకు షైతాన్ నుండి కలత గలిగితే! వారు (అల్లాహ్ ను) స్మరిస్తారు, అప్పుడు వారు అంతా సరిగ్గాచూస్తారు.

202. మరియు వారి (షైతాన్ ల) సహోదరులు వారిని తప్పుదారి వైపుకు లాక్కొని పోగోరుతారు మరియు వారు ఏ మాత్రం పట్టుపడలరు.

203. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు వారికి ఏదైనా సూచనను తేలేకపోయినప్పుడు వారు: “నీవే స్వయంగా దానిని ఎందుకు (కల్పించుకొని) తేలేదు?” అని అంటారు. వారితో ఇలా అను: “నేను కేవలం నా ప్రభువు తరపునుండి నాకు పంపబడే సందేశాన్ని (వహిని) మాత్రమే అనుసరించే వాడను.”⁹¹ ఇందు (ఈఖుర్ఆన్)లో విశ్వసించే వారికొరకు, మీ ప్రభువు తరపునుండి అనేక బోధనలు, మార్గదర్శకత్వం మరియు కారుణ్యమున్నాయి.”⁹²

204. మరియు ఖుర్ఆన్ పారాయణం జరిగేటప్పుడు దానిని శ్రద్ధగా వినండి మరియు నిశ్శబ్దంగా ఉండండి, అప్పుడు మీరు కరుణింపబడవచ్చు!⁹³

205. మరియు నీవు నీ మనస్సులో వినయంతో, భయంతో మరియు ఎక్కువ శబ్దంతో గాక (తగ్గుస్వరంతో) ఉదయం మరియు సాయంత్రం నీ ప్రభువును స్మరించు. మరియు నిర్లక్ష్యం చేసేవారిలో చేరకు.⁹⁴

لِنَّ الَّذِينَ اتَّقُوا إِذْ مَسَّهُمْ طَافٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكُّرُوا فَإِذَا هُم مَّبْصُورُونَ ﴿٩١﴾

وَأَحْوَانُهُمْ يَبْدُوهُمْ فِي الْغَيْظِ ثُمَّ لَا يَقْصِرُونَ ﴿٩٢﴾

وَإِذْ أَلَمْ تَأْتِهِمْ بِآيَةٍ قَالُوا لَوْلَا اجْتَبَيْتَهَا قُلْ إِنَّمَا أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ مِنْ رَبِّي هَذَا بَصَافٍ مِّنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٣﴾

وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٩٤﴾

وَإِذْ كُرِّرَتْ لَكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُؤْنَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ الْغَافِلِينَ ﴿٩٥﴾

91. చూడండి, 6:37 మరియు 109.

92. చూడండి, 'స. బుఖారీ, పు-4, 'హ. 831.

93. చూడండి, 41:26.

94. చూడండి, 13:28.

206. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువుకు దగ్గరగా ఉన్నవారు (దైవదూతలు) తమ ప్రభువును ఆరాధించటానికి అహంభావం చూపరు. మరియు ఆయన పవిత్రతను కొనియాడుతూ ఉంటారు. మరియు ఆయనకే సాష్టాంగం (సజ్జా) చేస్తూఉంటారు. ✎(3/4)

إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ رَبِّكَ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ وَيُسَبِّحُونَهُ وَلَهُ يَسْجُدُونَ ﴿٢٠٦﴾

8. సూరహ్ అల్-అన్ఫాల్

అల్-అన్ఫాలు, సఫ్లున్ యొక్క బహువచనం. అంటే అధికం. ఇక్కడ ధర్మయుద్ధంలో దొరికే విజయధనం, లేక యుద్ధబూటి అని అర్థం. ఈ శబ్దం మొదటి ఆయతులోనే ఉంది. ఇది బద్రియుద్ధం (2వ హిజ్రీలో, 17వ రమ్దాన్), తరువాత అవతరింపజేయబడిన మదనీ సూరహ్. ఇందులో 75 ఆయతులున్నాయి. మొదటి ఏడు సూరాహులు కలసి ఖుర్ఆన్ యొక్క మూడవ (1/3) భాగం కంటే కొంత తక్కువ ఉన్నాయి. వీటిలో ప్రాచీనగాథలు మరియు మొట్టమొదటి ఇస్లామియా సమాజమును (ఉమ్మత్తును) గురించిన విషయాలు ఉన్నాయి. ఈ సూరహ్‌లో బద్రి యుద్ధం మరియు విజయధనం మొదలైన విషయాల ప్రస్తావన ఉంది. బూటీ నుండి ఐదవ (1/5) భాగం నాయకునకు మిగిలింది ఇతర యుద్ధానికి పోయినవారికి - నాయకుని ఆజ్ఞానుసారంగా - పంచబడతుంది. ఇందులో విశ్వాసులకు, ధర్మ యుద్ధంలో అల్లాహ్ (సు.తా.) తరఫునుండి వచ్చిన సహాయం కూడా పేర్కొనబడింది.

ముస్లిక్ ఖురైషుల బాధలకు తాళలేక, వారి హత్యాపన్నుగడ నుండి తప్పించుకొని; ముహమ్మద్ (స'అస) మరియు ఆ తరువాత ఇతర ముస్లింలూ - శాంతి, భద్రతలు కోరుతూ - మదీనాకు వలసపోతారు. వారికి ముస్లికులు దాడిచేయవచ్చనే భయం ఉంటుంది. కాబట్టి వారు ముస్లికులకు గుణపాఠం నేర్పటానికి - 313మంది, వీరులతో, 70 ఒంటెలతో, మరియు 2 గుఱ్ఱాలతో మాత్రమే - సిరియా నుండి

మక్కాకు తిరిగి వచ్చే వాణిజ్య బిడారం (కార్వాన్) మీద దాడి చేయటానికి వెళ్ళుతారు. ఈ విషయం కార్వాన్ నాయకుడైన అబూ-సుఫియాన్‌కు తెలుస్తుంది, (అంతవరకు అతడు ఇంకా ముస్లిక్ గానే ఉంటాడు). అతడు సహాయం కొరకు మక్కాకు వార్తాహరుణ్ణి పంపుతాడు. అబూ-సుఫియాన్ కార్వాన్‌లో, 1000 ఒంటెలు, 40 యుద్ధవీరులు మాత్రమే ఉంటారు. అతడు తన దారి మార్చి సముద్ర తట్టునుండి తన ప్రయాణం సాగిస్తాడు. మక్కా ముస్లిక్ ఖురైషులు 1000 మంది అస్త్రధారులు, యుద్ధనిపుణులు అయిన వీరులను, 700 ఒంటెలను మరియు 100 గుర్రాలను తీసుకుని బయలుదేరి, బద్రి ప్రాంతంలో చేరుకుంటారు. కేవలం వ్యాపార బిడారం మీదపడి వారికి గుణపాఠం నేర్పాలని, మంచి యుద్ధసామగ్రి లేకుండానే బయలుదేరిన, 313 మంది ముస్లింలకు, 1000 మంది నిపుణులైన అబూ-జహల్ నైస్యంతో పోరాడవలసి వస్తుంది. ముహమ్మద్ (స'అస), తమ అనుచరు (ర'ది. అన్సమ్) లతో సమాలోచనలు చేస్తారు. అందులో ఏ కొందరో తప్పా. అందరూ యుద్ధానికి సిద్ధమవుతారు.

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాస్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. * (ఓప్రవక్తా!) వారు నిన్ను విజయధనం (అన్ఫాల్)ను గురించి అడుగుతున్నారు. వారితో ఇలా అను: “విజయధనం అల్లాహ్ ది మరియు ఆయన సందేశహరునిది.” కనుక మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి. మరియు మీ పరస్పర సంబంధాలను సరిదిద్దుకోండి. మీరు విశ్వాసులే అయితే, అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులై ఉండండి.

2. నిశ్చయంగా, విశ్వాసులైన వారి హృదయాలు అల్లాహ్ ప్రస్తావన వచ్చినపుడు భయంతో వణకుతాయి. మరియు వారిముందు ఆయన సూచనలు (ఖుర్ఆన్) పరిపబడి నప్పుడు వారి విశ్వాసం మరింత అధికమే అవుతుంది. మరియు వారు తమ ప్రభువుమీదే దృఢసమ్మతం కలిగిఉంటారు.

3. వారే సమాజాన్ని స్థాపిస్తారు మరియు మేము వారికి ప్రసాదించిన జీవనోపాధినుండి (ఇతరులపై) ఖర్చుచేస్తారు.

4. అలాంటివారు! వారే, నిజమైన విశ్వాసులు. వారిప్రభువుపద్ద వారికి ఉన్నత స్థానాలు, క్షమాపణ మరియు గౌరవనీయమైన జీవనోపాధి ఉంటాయి.

5. (ఓ ప్రవక్తా) ఎప్పుడైతే! నీ ప్రభువు నిన్ను సత్యస్థాపన కొరకు నీ గృహంనుండి (యుద్ధానికి) బయటకు తీసుకొనివచ్చాడో! అప్పుడు నిశ్చయంగా, విశ్వాసులలో ఒక పక్షంవారు దానికి ఇష్టపడలేదు;

6. సత్యం బహిర్గతమైన తరువాత కూడా, వారు దానిని గురించి నీతో వాదులాడుతున్నారు. అప్పుడు (వారిస్థితి) వారు చావును కళ్ళారా చూస్తూఉండగా! దాని వైపునకు లాగబడే వారిపలే ఉంది.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلِ الْأَنْفَالُ لِلَّهِ
وَالرَّسُولِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ
وَاطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ①

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ
قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمُ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ
إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ②

الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ
يُنْفِقُونَ ③

أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ
عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ④

كَمَا أَخْرَجَكَ رَبُّكَ مِنْ بَيْتِكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ
فِرْعَانَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ لَكَرِهُونَ ⑤

يُجَادِلُونَكَ فِي الْحَقِّ بَعْدَ مَا تَبَيَّنَ كَأَنَّمَا يُسَاقُونَ
إِلَى الْهَوَىٰ وَهُمْ يُنْظَرُونَ ⑥

7. మరియు (జ్ఞాపకంచేసుకోండి) ఆ రెండు పక్షాలలో, ఒకపక్షం మీచేతికి తప్పక చిక్కుతుందని అల్లాహ్ మీతో వాగ్దానం చేసినప్పుడు; ఆయుధాలులేని పక్షం మీకు దొరకాలని మీరు కోరుతున్నారు. కాని అల్లాహ్ తాను ఇచ్చిన మాట ప్రకారం సత్యాన్ని సత్యంగా నిరూపించాలని మరియు అవిశ్వాసులను సమూలంగా నాశనంచేయాలని కోరాడు.

8. అపరాధులు ఎంత అసహ్యించుకున్నా సత్యాన్ని సత్యంగా నిరూపించాలని (నెగ్గించాలని) మరియు అసత్యాన్ని అసత్యంగా నిరూపించాలని (విఫలంచేయాలని) ఆయన (ఇచ్చు).¹

9. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) మీరు మీ ప్రభువును సహాయంకొరకు ప్రార్థించినపుడు ఆయన ఇలా జవాబిచ్చాడు: “నిశ్చయంగా, నేను వేయి దైవదూతలను ఒకరితరువాత ఒకరిని పంపి మిమ్మల్ని బలపరుస్తాను.”²

10. మరియు మీకు శుభవార్తనిచ్చి, మీ హృదయాలకు శాంతి కలుగజేయటానికే, ఈ విషయాన్ని అల్లాహ్ మీకు తెలిపాడు. మరియు వాస్తవానికి సహాయం (విజయం) కేవలం అల్లాహ్ నుంచే వస్తుంది. నిశ్చయంగా అల్లాహ్ సర్వశక్తిమంతుడు, మహా వివేచనాపరుడు.³

وَأَذِيعِدْكُمْ اللَّهُ إِحْدَى الطَّائِفَتَيْنِ أَكْثَرًا
لَكُمْ وَتَوَدُّونَ أَنْ غَيْرَ ذَاتِ الشُّوْكَه تَكُونُ
لَكُمْ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُخَيِّقَ الْحَقَّ بِكَلِمَتِهِ وَيَقْطَعَ
دَابِرَ الْكَافِرِينَ ①

لِيُخَيِّقَ الْحَقَّ وَيُجْلِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ ①

إِذْ سَتَعَفَيْنَؤُنَّ رِجْلَكُمْ فَاستَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُمْ
بِالْفِ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُرَدِّفِينَ ①

وَمَا جَعَلَ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ وَمَا
النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ①

1. ముస్లింలకు దైర్యస్థైర్యాలు ప్రసాదించి, వారు మక్కా ముష్రీకుల సైన్యంతో పోరాడి, వారిని ఓడించి, వారి హృదయాలలో భయభీతులు కలిగించి, సత్యమేవజయతే అని నిరూపించాలని అల్లాహుతా'అలా కోరిక.

2. చూడండి, 3:124-125 అక్కడ ఉ'హూద్ యుద్ధంలో అల్లాహ్ (సు.తా.) 3000 దైవదూతలను పంపి సహాయపడ్డాడు, అని ఉంది.

3. ము'హమ్మద్ (స'అస) ఇలా ప్రార్థించారు: “ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.)! నీవు నాకు చేసిన వాగ్దానం పూర్తిచేయి. ఓ అల్లాహ్ (సు.తా.)! ఒకవేళ ఈ నాడు నీకు విధేయు (ముస్లిం)లు

11. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి!) ఆయన (అల్లాహ్), తన తరపునుండి మీకు మనశ్శాంతి కలుగజేయటానికి మీకు నిద్రమత్తును కలిగించాడు మరియు మీపై ఆకాశం నుండి నీటిని కురిపించాడు, దాని ద్వారా మిమ్మల్ని పరిశుద్ధపరచటానికి మీనుండి షైతాన్ మాల్నియాన్ని దూరంచేయటానికి మరియు మీ హృదయాలను బలపరచటానికి మరియు మీ పాదాలను స్థిరపరచటానికిని!

12. నీ ప్రభువు దైవదూతలకు ఇచ్చిన దివ్యజ్ఞానాన్ని (జ్ఞాపకంచేసుకోండి): “నేను నిశ్చయంగా, మీతో ఉన్నాను. కావున మీరు విశ్వాసులకు ఈవిధంగా ధైర్యపైర్వాలను కలిగించండి: ‘నేను సత్యతిరస్కారులైన వారి హృదయాలలో భయాన్ని కలిగిస్తాను, అప్పుడు మీరు వారి మెడలపై కొట్టండి మరియు వారివ్రేళ్ళు కొనలను సరికివేయండి.’”

13. ఇది ఎందుకంటే! వాస్తవానికి వారు అల్లాహ్ ను మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకించారు. కాబట్టి ఎవడైతే అల్లాహ్ మరియు ఆయన ప్రవక్తను వ్యతిరేకిస్తాడో! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ (అలాంటివానికి) శిక్ష విధించటంలో ఎంతో కఠినుడు.

14. (ఓ సత్యతిరస్కారులారా!): “ఇదే (మీ శిక్ష), దీనిని మీరు చవిచూడండి! నిశ్చయంగా సత్యతిరస్కారులకు సరకాగ్ని శిక్ష ఉంటుంది.”

15. ఓ విశ్వసించిన ప్రజలారా! మీరు సత్యతిరస్కారుల పైన్యాలను యుద్ధరంగంలో ఎదుర్కొన్నప్పుడు, వారికి మీ వీపులు చూపకండి (పారిపోకండి)!

إِذْ يُغَشِّيكُمُ الْغَاسُ أَمْنَةً مِّنْهُ وَيُزِيلُ عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَاءِ مَاءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنْكُم رِجْزَ الشَّيْطَانِ وَلِيَرْبِطَ عَلَى قُلُوبِكُمْ وَيُكَيِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ۝

إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلِكَةِ أَنْتِي مَعَكُمْ فَتَبَيَّنَا الَّذِينَ آمَنُوا سَالَتْنِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ۝

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَاقُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَمَنْ يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ۝

ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوا وَأَنَّ لِلْكَافِرِينَ عَذَابَ النَّارِ ۝

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قَاتِلْتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمْ الْأَدْبَارَ ۝

అయిన ఈ చిన్న సమూహం, నిర్మూలించబడితే! నిన్ను ప్రార్థించేవారు భూమిలో ఎవ్వరూ ఉండరు!” (స. బుఖారీ, స'హీహ్ ముస్లిం, తిర్మిజీ, అబూ-దావూద్, అ'హ్మద్ మరియు ఇబ్నె-హంబల్).

16. మరియు ఆ దినమున వారికి వీపు చూపినవాడు - యుద్ధతంత్రంకోసమో, లేక (తమవారి) మరొక సమూహంలో చేరటానికో (వెనుదిరిగితేతప్ప) - తప్పక అల్లాహ్ ఆగ్రహానికి పాత్రుడవుతాడు మరియు అతని ఆశ్రయం సరకమే. అది ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం!

17. మీరు వారిని చంపలేదు, కాని అల్లాహ్ వారిని చంపాడు. (ఓ ప్రవక్తా!) నీవు (దుమ్ము) విసిరినపుడు, నీవుకాదు విసిరింది,⁴ కాని అల్లాహ్ విసిరాడు. మరియు విశ్వాసులను దీనితో పరీక్షించి, వారికి మంచి ఫలితాన్ని ఇవ్వటానికి ఆయన ఇలా చేశాడు. నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సర్వం విస్తేరాడు, సర్వజ్ఞుడు.

18. ఇదే (ఆయన ఇచ్చి!) మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సత్యతిరస్కారుల ఎత్తుగడలను బలహీనపరుస్తాడు.

19. (ఓ అవిశ్వాసులారా!) మీరు తీర్పు కోరితే, వాస్తవానికి మీకు తీర్పు లభించింది. ఇక మీద మీరు (దుర్మార్గాన్ని) మానుకుంటే అది మీకే మేలైనది. ఒకవేళ మీరు తిరిగి ఇలా చేస్తే మేము కూడా తిరిగి చేస్తాము. అప్పుడు మీ నైనికదళం ఎంత హెచ్చుగా ఉన్నా మీకెలాంటి లాభం చేకూర్చదు. మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ విశ్వాసులతో ఉంటాడు.

20. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు విధేయులుగా ఉండండి. మరియు మీరు (అతని సందేశాలను) వింటూ కూడా, అతని (ప్రవక్త) నుండి మరలిపోకండి.

وَمَنْ يُؤْلِهِمْ يَوْمَئِذٍ دُبرًا إِلَّا مَتَحَرِّفًا لِّقَالَ
أَوْ مَتَحَرِّفًا إِلَىٰ فِتْنَةٍ فَقَدْ بَاءَ بِغَضَبٍ مِّنَ
اللَّهِ وَمَأْوَاهُ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ⑩

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتُ إِذْ
رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ الْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ
بَلَاءً حَسَنًا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ⑪

ذَلِكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ الْكَافِرِينَ ⑫

إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمْ الْقِتْمُ وَإِنْ تَدْنَهُوا
فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِنْ تَعُودُوا نَعْدُ وَلَنْ نُّعَذِّبَ
عَنكُمْ فِتْنَةً سَيِّئًا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ اللَّهَ مَعَ
الْمُؤْمِنِينَ ⑬

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَلَا تَوَلَّوْا عَنهُ وَأَنْتُمْ سَبْعُونَ ⑭

4. బుద్రి యుద్ధ రంగంలో దైవప్రవక్త ('స'అస) పిడికెడు దుమ్ము, అల్లాహ్ (సు.తా.) పేరుతో సత్య తిరస్కారులపై విసిరాడు.

21. మరియు వాస్తవానికి విసకుండానే: “మేము విన్నాము!” అని అనేవారిపలే కాకండి.⁵ (7/8)

22. * తమ బుద్ధిని ఉపయోగించని చెవిటి వారు, మూగవారు మాత్రమే, నిశ్చయంగా అల్లాహ్ దృష్టిలో నీచాతి నీచమైన పశుజాతికి చెందినవారు.⁶

23. మరియు అల్లాహ్ వారిలో కొంతైనా మంచితనాన్ని చూపిఉంటే, వారిని వినేటట్లు చేసిఉండేవాడు. (కాని వారిలో మంచితనం లేదు కాబట్టి), ఆయన వారిని వినేటట్లుచేసినా, వారు (తమ మూర్ఖత్వంలో) ముఖాలు త్రిప్పకొని వెనుదిరిగి పోయేవారు.

24. ఓ విశ్వాసులారా! అల్లాహ్ మరియు ఆయన సందేశహరుడు మీకు జీవనమిచ్చే దానివైపునకు, మిమ్మల్ని పిలిచినప్పుడు దానికి జవాబు ఇవ్వండి.⁷ మరియు నిశ్చయంగా అల్లాహ్ మానవునికి మరియు అతని హృదయకాంక్షలకు మధ్య ఉన్నాడనీ మరియు నిశ్చయంగా, మీరంతా ఆయన పద్దనే సమీకరించబడతారని తెలుసుకోండి.

25. మరియు మీలోని దుర్మార్గులకు మాత్రమే గాక (అందరికీ) సంభవించబోయే ఆ విపత్తు గురించి భీతిపరులై ఉండండి. మరియు అల్లాహ్ శిక్ష విధించటంలో చాలా కఠినుడని తెలుసుకోండి.

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ قَالُوا سَمِعْنَا وَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ^٥

إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصُّمُّ الْبُكْمُ
الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ^٦

وَلَوْ عَلِمَ اللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَأَسَبَّهُمْ وَلَوْ
أَسَبَّهُمْ لَتُوكُوا وَهُمْ مُعْرِضُونَ^٧

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ
وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ
وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ^٨

وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُغِيْبُ الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْكُمْ خَاصَّةً ۖ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ
الْعِقَابِ^٩

5. చూడండి, 2:93 మరియు 4:46.

6. చూడండి, 7:179.

7. అంటే ఖుర్ఆన్ మరియు షరీ'అత్ వైపుకు మరియు జిహాద్కు. అంటే కేవలం అల్లాహ్ (సు.తా.) మరియు ఆయన ప్రవక్త (స'అస) ఆజ్ఞలనే అనుసరించండి, అని అర్థం.

26. మరియు ఆ సమయాన్ని జ్ఞాపకం చేసుకోండి: అప్పుడు మీరు అల్పసంఖ్యలో ఉన్నారు. భూమిపై మీరు బలహీనులుగా పరిగణించబడేవారు. ప్రజలు మిమ్మల్ని పారద్రోలుతారని (హింసిస్తారని) భయపడేవారు. అప్పుడు ఆయన మీకు ఆశ్రయమిచ్చి తన సహాయంతో మిమ్మల్ని బలపరచి, మీకు మంచి జీవనోపాధిని సమకూర్చాడు, బహుశా మీరు కృతజ్ఞులవుతారని.

27. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ కు మరియు ఆయన ప్రవక్తకు సమ్మతద్రోహం చేయకండి మరియు తెలిసికొండి కూడా మీ (పరస్పర) అమానతుల⁸ విషయంలో సమ్మత ద్రోహం చేయకండి.

28. మరియు వాస్తవానికి మీ ఆస్తిపాస్తులు, మీ సంతానం, పరీక్షాసాధనాలనీ మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ పద్ద గొప్ప ప్రతిఫలం ఉన్నదనీ తెలుసుకోండి!

29. ఓ విశ్వాసులారా! మీరు అల్లాహ్ యందు భయభక్తులు కలిగిఉంటే, ఆయన మీకు (మంచిచెడులను గుర్తించే) విచక్షణాశక్తిని ప్రసాదించి, మీ నుండి మీ పాపాలను తొలగించి, మిమ్మల్ని క్షమిస్తాడు. మరియు అల్లాహ్ దాతృత్వంలో సర్వోత్తముడు.

30. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) సత్య తిరస్కారులు, నిన్ను బంధించటానికి నిన్ను హతమార్చటానికి, లేదా నిన్ను వెడలగొట్టటానికి కుట్రలు పన్నుతున్న విషయాన్ని (జైప్తికి తెచ్చుకో)! వారు కుట్రలు పన్నుతూ ఉన్నారు మరియు అల్లాహ్ కూడా కుట్రలు పన్నుతూ ఉన్నాడు. మరియు వాస్తవానికి అల్లాహ్ యే కుట్రలు పన్నటంలో అందరి కంటే ఉత్తముడు.⁹

وَاذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ
تَخَافُونَ أَنْ يَتَخَفَّكُمْ النَّاسُ فَأُولَئِكَ
وَأَيُّكُمْ يَصْرِفُهُ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ
وَتَخُونُوا أَمْنَكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٧﴾

وَأَعْلَمُوا أَنَّهَا أَمْوَالُكُمْ وَأُولَئِكَ مِنْهُ
وَإِنَّ اللَّهَ عِنْدَ أَجْرٍ عَظِيمٍ ﴿٢٨﴾

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ
فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ
وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

وَاذْكُرْ لَكُمْ الْيَوْمَ الْيَوْمَ الْيَوْمَ الْيَوْمَ الْيَوْمَ
يَقْتُلُوكَ أَوْ يُجْرِجُوكَ وَيَكْرَهُونَ وَيَكْرَهُونَ
وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِهِينَ ﴿٣٠﴾

8. అమానతుల కొరకు చూడండి, 33:72.

9. ఇది మక్కా ముఘ్సిలు దారున్నద్వాలో ముహమ్మద్ (స'అస)ను హత్యచేయటానికి; ప్రతి

31. మరియు మా సూచనలు (అయాత్) వారికి వినిపించబడినప్పుడు వారు: “వాస్తవానికి, మేము విన్నాము మేము కోరితే మేము కూడా ఇటువంటివి రచించగలము (చెప్పగలము). ఇవి కేవలం పూర్వీకుల గాథలు మాత్రమే!” అని అంటారు.

32. మరియు వారు: “ఓ అల్లాహ్! ఇది (ఈ ఖుర్ఆన్) నిజంగా నీ తరపునుండి వచ్చిన సత్యమే అయితే! మాపై ఆకాశం నుండి రాళ్ళుపర్చం కురిపించు! లేదా ఏదైనా బాధాకరమైన శిక్షను మా పైకి తీసుకొనిరా!” అని పలికిన మాట (జ్ఞాపకంచేసుకోండి).

33. కాని (ఓ ముహమ్మద్!) నీవు వారి మధ్య ఉన్నంతవరకు అల్లాహ్ వారిని ఏ మాత్రం శిక్షించడు. మరియు వారు క్షమాభిక్ష కోరుతూ ఉన్నంతవరకు కూడా! అల్లాహ్ వారిని ఏమాత్రం శిక్షించడు.

34. వారి వాదమేమిటి? అల్లాహ్ వారిని ఎందుకు శిక్షించకూడదు? వారు దాని ధర్మకర్తలు కాకున్నా, వారు ప్రజలను మస్జిద్ అల్ హరామ్ నుండి ఆపుతున్నారు.¹⁰ దాని ధర్మకర్తలు కేవలం దైవభీతి గలవారే కాగలరు. కాని వాస్తవానికి చాలామంది ఇది తెలుసుకోలేరు.

وَإِذْ اتَّكَلَى عَلَيْهِمُ الْيَتِيمَ قَالَ لَوْ أَقْدَسْتُمْ عَلٰى
نَفْسٍ لَّفُكُنَا مِثْلَ هٰذَا اِنْ هٰذَا اِلَّا
اَسَاطِيرُ الْاَوَّلِينَ ﴿٣١﴾

وَإِذْ قَالُوا اللّٰهُمَّ اِنْ كَانَ هٰذَا هُوَ الْحَقُّ مِنْ
عِنْدِكَ فَاَمْطِرْ عَلَيْنَا حَجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ اَوْ
اَتْبِئْنَا بَعْدَ الْاَيِّمِ ﴿٣٢﴾

وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَاَنْتَ فِيْهِمْ وَمَا كَانَ
اللّٰهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُوْنَ ﴿٣٣﴾

وَمَا لَهُمْ اَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللّٰهُ وَهُمْ يَصُدُّوْنَ عَنِ
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوْا اَوْلِيَآءَ اِلٰهٍ
اَوْ لِيَآؤُهُ اِلَّا الْمَتَغَوُّنَ وَلَكِنْ اَكْثَرُهُمْ لَا
يَعْلَمُوْنَ ﴿٣٤﴾

తెగనుండి ఒక యువకుణ్ణి తయారుచేసిన కుట్ర. వారంతా దైవప్రపక్త (‘స’అస), ఇంటిచుట్టు రాత్రివేళ గుమిగూడి, అతని రాకకు ఎదురు చూస్తూ ఉంటారు. అల్లాహ్ (సు.తా.), ఈ విషయం దైవప్రపక్త (‘స’అస)కు తెలుపుతాడు. మరియు అతను (‘స’అస) సిద్ధికెడు దుమ్ము తీసుకొని, అల్లాహ్ (సు.తా.)ను ప్రార్థించి, వారిపై చల్లుతారు. దానితో వారు అతని వెళ్ళిపోవడాన్ని గమనించలేకపోతారు. అతను (‘స’అస) అబూబక్ర (ర’ది. ‘అ.)తో సహా ‘గారె సూరెల్’ చేరుకుంటారు.

10. ముష్రీక్ ఖురైషులు, ముస్లింలు అయిన వారిని క’అబ్దహ్ లోకి ప్రవేశించకుండా ఆపేవారు.

35. మరియు (అల్లాహ్) గృహం (కాబుల్) పద్ద వారి ప్రార్థనలు, కేవలం ఈలలు వేయటం (ముకాఅ) మరియు చప్పట్లు కొట్టడం (తస్బీయహ్) తప్ప మరేమీ లేవు. కావున మీ సత్యతిరస్కారానికి బదులుగా ఈ శిక్షను రుచిచూడండి.¹¹

36. నిశ్చయంగా, సత్యతిరస్కారులు, ప్రజలను అల్లాహ్ మార్గం వైపునకు రాకుండా ఆపటానికి, తమ ధనం ఖర్చుచేస్తారు. వారు ఇలాగే ఖర్చుచేస్తూ ఉంటారు; చివరకు అది వారి వ్యసనానికి (దుఃఖానికి) కారణ మవుతుంది. తరువాత వారు పరాధీను లవుతారు. మరియు సత్యతిరస్కారులైన వారు సరకంవైపుకు సమీకరించబడతారు.

37. ఇదంతా అల్లాహ్, చెడును (దుష్టులను), మంచి (సత్పురుషుల) నుండి వేరుచేసి, దుష్టులందరినీ ఒకరితోపాటు మరొకరిని చేకూర్చి, ఒక గుంపుగా చేసి వారందరినీ సరకంలో పడవేయటానికి. ఇలాంటి వారు, వారే సష్టపోయే వారు!

38. సత్యతిరస్కారులతో ఇలా అను: ఒకవేళ వారు మానుకుంటే గడిచిపోయింది క్షమించ బడుతుంది, కాని వారు (పూర్వ వైఖరినే) మళ్ళీ అవలంబిస్తే! వాస్తవానికి, (దుష్టులైన) పూర్వికుల విషయంలో జరిగిందే, మరల వారికి సంభవిస్తుంది!¹²

وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ عِنْدَ الْبَيْتِ الْأَمْكَأُ
وَتَصَدِيقَةً قَوْلِ الْعَذَابِ بِمَا كُنْتُمْ
تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ
لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَيُنفِقُونَهَا ثُمَّ
تَكُونُ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ ۖ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ يُخْسَرُونَ ﴿٣٦﴾

لِيَبَيِّنَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ
الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكَبَهُ جَمِيعًا
فَيَجْعَلَهُ فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخٰسِرُونَ ﴿٣٧﴾

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ يَدْتَهُوا يُعْغِرْ لَهُمْ مَقَادُّ
سَكْفٍ وَإِنْ يَعُودُوا فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ
الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾

11. ఇదే విధంగా ఈ కాలంలో కూడా మూడులైన 'సూఫీలు, మస్లిద్లలో మరియు ఆస్థానాలలో డోలు కొట్టుతూ నాట్యంచేస్తూ కాలక్షేపం చేస్తూ ఉంటారు. ఈ విధంగానే మేము అల్లాహుతా'అలాను సంతోషపరుస్తాము, అని అంటారు. అల్లాహ్ (సు.తా.) విశ్వాసులను ఇలాంటి విషయాల నుండి కాపాడు గాక!

12. అంటే వారు సత్యతిరస్కారం మరియు దుష్ట కర్మలలో మునిగి ఉంటే, వారిపై అల్లాహుతా'అలా శిక్ష తప్పక పడుతుందని తెలుసుకోవాలి.

39. మరియు అధర్మం (ఫిత్న) ¹³ ఏ మాత్రం మిగలకుండా పోయేవరకు మరియు ఆరాధన (ధర్మం) కేవలం అల్లాహ్ కారకే ప్రత్యేకించబడనంత వరకు వారితో (సత్యతిరస్కారులతో) పోరాడుతూ ఉండండి. కాని వారు (పోరాడటం) మానుకుంటే! నిశ్చయంగా అల్లాహ్ వారి కర్మలను గమనిస్తున్నాడు.

40. మరియు ఒకవేళ వారు తిరిగిపోతే! నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ మీ స్నేహితుడు (సంరక్షకుడు) అని తెలుసుకోండి. ఆయనే ఉత్తమ స్నేహితుడు (సంరక్షకుడు) మరియు ఉత్తమ సహాయకుడూను!

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنْ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا
يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾

وَأِنْ تَوَلَّوْا فَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ
نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

13. ఫిత్నతున్: అంటే ఇక్కడ సత్యతిరస్కారం మరియు అధర్మం అని అర్థం. చూడండి, 2:193. ఈ విధమైన ఆయతే అక్కడ కూడా ఉంది. ఇంకా చూడండి, 'స'హ'హ్ బు'ఖారీ, పుస్తకం-1, 'హదీస్' నం. 24 మరియు పుస్తకం-3, 'హదీస్' నం. 425.